

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEANTOOR: 9140 ZELE - P.2A9271 • VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

FiguranDten

Iwein Segers van Groep Jezus blijft diep
in zijn binnenste eeuwig tiener

Arme boeren in het Pajottenland

Dorpsgezichten

De adeldom van Wezembeek-Oppem

Blinden op verkenning in het Zoniënwoud

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Hoe duur wordt de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde betaald?

De dreiging van een aantal burgemeesters uit de rand om de Europese verkiezingen van 13 juni a.s. te boycotten als voor die datum het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde niet is gesplitst, heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. De regering Verhofstadt besliste immers om de kwestie door te schuiven naar het Forum voor Staatshervorming dat direct na de verkiezingen van start zou moeten gaan.

Burgemeester Leo Peeters van Kapelle-op-den-Bos, een van de vurigste pleitbezorgers van de splitsing, vreest dat door deze regeringsbeslissing heel de zaak weer op de lange baan zal worden geschoven. Anderen noemen het een strategische blunder om het dossier van de splitsing te behandelen in een Forum voor Staatshervorming, waar tal van communautaire problemen aan de orde worden gesteld en waar de Franstalige onderhandelaars ongetwijfeld compensaties zullen eisen voor die splitsing, wat de burgemeesters met hun actie juist wilden vermijden.

Het is een illusie om te denken dat de Franstalige partijen een electoraal wingewest als de Vlaamse rand zondermeer zullen prijsgeven

palmen en dat de Vlamingen zich dientengevolge binnen afzienbare tijd geen stukje bouwgrond of woning meer kunnen veroorloven. Menigeen twijfelt eraan of het tij gekeerd kan worden door het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen. Zo niet Leo Peeters. 'Franstaligen voelen zich sterk omdat ze in Vlaams-Brabant op grote namen als Louis Michel en Elio Di Rupo kunnen stemmen.

Waalse politici zullen dit gebied niet makkelijk opgeven, want de villa's van Vlaams-Brabant zijn voor hen een enorm wingewest. Alleen met louter Nederlandstalige lijsten zullen de Franstaligen het Vlaamse karakter van hun woonplaats aanvaarden. Vandaar dat we het hard spelen', zei hij in een recent interview met de krant De Standaard.

Onvermijdelijk compromis

De harde opstelling van de burgemeester mag dan al niet meteen tot resultaten hebben geleid, het staat wel in de sterren geschreven dat de splitsing er binnen afzienbare tijd hoe dan ook zal komen. Een arrest van het Arbitragehof van mei vorig jaar verplicht de federale regering om uiterlijk in 2007 de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen en een eentalige kieskring Vlaams-Brabant te voorzien. Ten gevolge van de weigering van de federale regering om die splitsing nog voor de Europese en gewestelijke verkiezingen te realiseren, zal Vlaanderen wel een prijs moeten betalen voor die splitsing, ook al bezweren de voorzitters van de Vlaamse meerderheidspartijen nu bij hoog en bij laag dat daar geen sprake van zal zijn. In Franstalige politieke kringen wordt al jaren hardop gedroomd van een uitbreiding van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de zes faciliteitengemeenten en het is dus een illusie om te denken dat zij een electoraal wingewest als de rand zondermeer zullen prijsgeven. De Leuvense burgemeester en senator Louis Tobback, die de politieke zeden en gewoonten in dit land als geen ander kent, wijst er in een interview met de krant De Morgen op dat de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde automatisch inhoudt dat er extra garanties zullen moeten komen voor de Vlamingen in Brussel. 'De splitsing zal dus onvermijdelijk het resultaat zijn van een politiek compromis, aldus Louis Tobback.

JC/HC

Reële bedreiging

In de huidige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is het nog altijd mogelijk dat Franstalige inwoners van Vlaamse gemeenten in de rand kunnen stemmen voor Franstalige kandidaten. Hierdoor worden de aanspraken en de positie van de Franstaligen in een stuk van Vlaanderen bestendig, wat een bedreiging vormt voor de homogeniteit van het Nederlandse taalgebied. Wie dit gegeven afdoet als een overdreven Vlaamse reflex vergist zich en miskent de sociologische realiteit van het probleem. Iemand als burgemeester Leo Peeters wijst al jaren op het gevaar van de sterke Franstalige inwijking in de (brede) rand rond Brussel en de groeiende francofone invloed aldaar. Hij waarschuwt ervoor dat kapitaalcrachtige Franstaligen de regio stilaan beginnen in te

FOTO: KRIS MOUHAERS

The Brussels-Halle-Vilvoorde split: at what cost?

The threat from a number of mayors from the periphery to boycott the European elections of 13 June next if the bilingual Brussels-Halle-Vilvoorde constituency is not split before that date has not produced the desired result. The Verhofstadt government has now decided to pass the question on to the Forum for State Reform that is supposed to start immediately after the elections.

inhoud

juni 2004 nr. 6

Arme boeren in het Pajottenland, meer regel dan uitzondering 4

Stedelingen die er een dagje komen verpozen, beseffen het niet, maar in het idyllische Pajottenland moeten tientallen kleine landbouwersgezinnen het zien te rooien met een jaarinkomen van amper 10.000 euro. Met Europese subsidies probeert men projecten op te zetten om de levensomstandigheden van de mensen te verbeteren.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Welzijn in de rand (14) 8 Bejaardenmishandeling blijft nog te vaak binnenskamers

FiguranDten 10

Zanger Iwein Segers van Groep Jezus is weliswaar afkomstig uit Jezus-Eik, maar dat heeft niets te maken met de naam die hij aan zijn groep gaf. Zijn trio maakt 'teenage-liefdesverdriet-popmuziek' voor mensen die stijl, gevoel en melancholie appreciëren en van mooie dingen houden.

Horteco organiseert opleidingen dierenverzorging 12

Sport in nauwe schoentjes (4) 22 Overheid blijft niet aan de zijlijn staan

Dorpsgezichten (11) 26 De adeldom van Wezembeek-Oppem

Het adellijke geslacht de Grunne zwaaide bijna driekwart eeuw de bestuurlijke scepter in Wezembeek-Oppem en is nauw verweven met de dorpsgeschiedenis.

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24 Van huizen en tuinen 25 RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Arme boeren in het Pajottenland, meer regel dan uitzondering

Armoede onder boeren lijkt al lang niet meer van deze tijd. En toch. Onderzoeken in opdracht van de Koning Boudewijnstichting tonen aan dat ongeveer een kwart van de Vlaamse beroepslandbouwers een inkomen heeft dat beneden het bestaansminimum ligt. Een groot deel van het recentste onderzoek werd niet toevallig uitgevoerd in het Pajottenland.

Vandaag wordt de landbouw in onze streek vaak vereenzelvigd met grootschalige en hoogtechnologische bedrijven die af en toe geconfronteerd worden met een voedselcrisis waarvan ze zich vrij snel weten te herstellen. De wetenschappers die in opdracht van de Koning Boudewijnstichting onderzoek deden naar armoede onder boeren kwamen tot een heel andere vaststelling.

‘Ongeveer 1 op de 4 Vlaamse beroepslandbouwers heeft een inkomen waarmee ze onmogelijk volwaardig kunnen participeren aan de samenleving’, zegt professor sociale geografie Henk Meert, die meewerkte aan de studie ‘Erop of eronder, Bestaans(on)zekere boeren en hun overlevingsstrategieën’. ‘In het Pajottenland is dat spijtig genoeg niet anders. Dat blijkt onder meer uit de gesprekken die we voerden met veertien boerengezinnen uit Gooik, Lennik en Dilbeek.’ Naast het Meetjesland, de streek Brakel-Ninove en het Hageland werd een groot deel van het onderzoek gevoerd in het Pajottenland. ‘Heel wat boeren met een

groot bedrijf gaan gebukt onder torenhoge schulden maar de grootste problemen doen zich voor bij relatief kleine landbouwbedrijven. We hebben ons daarom op die kleinste bedrijven geconcentreerd en precies dat type komt veel voor in het Pajottenland. De modernisering van de landbouw hinkt hier achterop. Veel Pajotse boeren beschikken over weinig akkerland en dieren en zijn niet bereid veel risico’s te nemen’, aldus professor Henk Meert. ‘Precies daarom zijn ze erg kwetsbaar.’

Kleine gezinnen kwetsbaar

‘Door de liberalisering van de wereldhandel hebben de landbouwers de prijzen voor hun producten fors zien dalen. Voor een landbouwer met een slecht renderend bedrijf kan dat de doodsteek zijn. De voedselcrisissen van de voorbije twintig jaar hebben hen natuurlijk ook geen goed gedaan’,

legt Henk Meert uit.

Een aantal andere oorzaken is dichterbij te vinden. Zo zijn er tegenwoordig minder landbouwers dan vroeger. ‘Het feit dat er nu minder landbouwers zijn, brengt met zich mee dat de onderlinge solidariteit en hulp af-

‘Heel veel kleine boeren beschouwen het als een persoonlijke mislukking als ze het familiebedrijf na generaties moeten opgeven, hoewel de oorzaak van de problemen vaak niet bij hen ligt.’

nemen. Vroeger kon een boer gewoon bij een collega aankloppen als hij hulp nodig had. Nu is dat veel minder voor de hand liggend. Bovendien moeten de landbouwers, zeker in het Pajottenland, steeds meer rekening houden met omwonenden. Die vinden het leuk om een kannetje verse melk op de boerderij te halen, maar beginnen te zeuren over overlast als een boer na een lange regenperiode op een droge zondag zijn veld gaat bewerken’, zegt Henk Meert. ‘Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat de landbouwers die het het moeilijkst hebben, heel vaak een klein gezin hebben. Het gaat soms ook om weduwnaars of gescheiden bedrijfsleiders. Ze hebben weinig arbeidskrachten ter beschikking en dat beperkt uiteraard hun mogelijkheden. De laatste jaren zit de thuisverkoop bijvoorbeeld in de lift. Voor veel boeren is de verkoop van verse producten op de boerderij een aardige bijverdienste. Maar wie niet over de nodige arbeidskrachten beschikt, mag die lucratieve handel vergeten omdat er permanent iemand op de boerderij moet zijn om klanten te bedienen. Landbouwers met kleine gezinnen kunnen om die reden ook onmogelijk deelnemen aan boerenmarkten.’ De onderzoekers kwamen voorts tot de vaststelling dat de armste landbouwersgezinnen vaak ronduit slecht wonen. ‘Ze hebben nauwelijks geld om te investeren in hun woning’, vertelt Henk Meert. ‘We hebben een aantal woningen gezien waarvan grote delen echt bouwvallig en onveilig waren. Soms is er zelfs geen geld om broodnodige werken uit te voeren.’

Henk Meert

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Arme Bauern im Pajottenland, eher die Regel als die Ausnahme

Armut unter den Bauern scheint nicht mehr zeitgemäß zu sein. Und doch: Untersuchungen im Auftrag der König-Boudewijn-Stiftung zeigen, dass etwa ein Viertel der flämischen Vollerwerbslandwirte ein Einkommen hat das unter dem Existenzminimum liegt. 'Im Pajottenland ist das bedauerlicherweise nicht anders', sagt Henk Meert, Professor für Soziale Geografie. 'Das ergab sich unter anderem aus Gesprächen die wir mit 14 Bauernfamilien aus Gooik, Lennik und Dilbeek führten. Die größten Probleme zeigen sich bei relativ kleinen Landwirtschaftsbetrieben. Sie verfügen über wenig Ackerland und Tiere und haben kein Geld ihren Betrieb zu modernisieren.' Professor Meert plädiert für eine bessere Zusammenarbeit unter den Landwirten. So sollten sie beispielsweise gemeinsam Material einkaufen und ihre Verwaltung von einem Agrarbetriebszentrum durchführen lassen. Das "Pajottenland Plus"-Projekt erhält bis Ende 2006 1,5 Millionen Euro Zuschüsse von der EU und von der Flämischen Regierung. Das Ziel ist, mit diesem Geld einige Projekte zu initiieren die das Leben der Bauern im Pajottenland etwas erträglicher machen.

De boeken sluiten

De studie toonde ook het dubieuze effect aan van inwonende ouderen. 'Het feit dat ouderen van de vorige generatie inwonen, heeft zowel voordelen als nadelen. Een voordeel is dat ze vaak zorgen voor een extra inkomen via een pensioen of voor extra hulp op het bedrijf zolang ze gezond zijn. Anderzijds gaat er van de oudere generatie vaak een sterk conservatieve invloed uit. Door hun dominantie zijn de jonge boeren en boerinnen ervoor beducht te investeren in de meest elementaire moderne productietechnieken', vertelt Henk Meert. 'Daar komt vaak nog bij dat de overname van het bedrijf gepaard ging met de nodige strubbelingen. Niet zelden spelen erfenskwetsies binnen de familie en zijn er veel wrijvingen. Allemaal factoren die maken dat heel wat kleine bedrijven op lange termijn niet leefbaar zijn.' De vraag is of het de moeite loont die landbouwbedrijven met zware financiële problemen te redden als de kans dat ze ooit opnieuw rendabel worden zo klein is. 'Voor een aantal landbouwers heeft dat inderdaad weinig zin. Zij zouden ertoe aangezet moeten kunnen worden om de boeken te sluiten. Daarna kunnen ze eventueel als 'vervangboer' aan de slag; heel wat landbouwers zijn geregeld op zoek naar iemand die hun taken op het bedrijf kan overnemen als ze eens met vakantie willen of ziek zijn. Het probleem is alleen dat het voor heel veel kleine boeren moeilijk bespreekbaar is om hun bedrijf na al die generaties op te geven', stipt Henk Meert aan. 'Hun trots is erg groot en ermee stoppen zien ze als een persoonlijke mislukking, hoewel de oorzaak van de problemen vaak niet bij hen ligt.'

Meer samenwerking

Toch kan volgens professor Meert een deel van die kleine landbouwbedrijven in mogelijkheden worden gered. 'Ik denk daarbij niet alleen aan financiële hulp van de overheid, maar ook aan experimentele projecten. We zouden landbouwers bijvoorbeeld moeten kunnen overtuigen van het nut om gezamenlijk aankopen te doen. Op die manier worden de kosten gedeeld en beschikt elk toch over het nodige materiaal. De oprichting van een Agrarisch Bedrijven Centrum kan ook heel nuttig zijn. In zo'n centrum kunnen landbouwers onder meer terecht om hun boekhouding en administratie te laten doen op computers die ze gezamenlijk hebben gekocht. Maar zoiets vraagt om samenwerking

en vertrouwen. Dat moet in de hand worden gewerkt via informatiekanalen voor die landbouwers die vaak erg geïsoleerd leven. Veeartsen kunnen daarin mijns inziens een belangrijke rol spelen, want zelfs de armste boer doet af en toe een beroep op hen.' Eén van de mogelijkheden om dergelijke experimentele projecten gestalte te geven, is het Pajottenland Plus-project dat deel uitmaakt van het Europese programma 'Leader Plus'. Het programma voorziet voor het Pajottenland 1,5 miljoen euro Vlaamse en Europese subsidies tot eind 2006. 'Een van de doelstellingen van 'Pajottenland Plus' is het welzijn en de leefbaarheid in de streek te verhogen. Ik denk dat initiatieven rond gezamenlijke aankopen en communicatie daartoe kunnen bijdragen. We gaan hieraan in de uitwerking van het Pajottenland Plus-project de nodige aandacht besteden, in de hoop zo het leven wat draaglijker te maken voor de Pajotse boeren met zware financiële problemen', besluit Henk Meert.

Tina Deneyer

Meer informatie vindt u in het rapport van Henk Meert, Etienne Van Hecke en Guido Van Huylenbroeck in opdracht van de Koning Boudewijnstichting: 'Erop of eronder. Bestaans(on)zekere boeren en hun overlevingsstrategieën.' U kunt dit rapport downloaden op www.kbs-frb.be

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

GETUIGENIS VAN EEN LANDBOUWER UIT GOOIK

F.D. is getrouwd en heeft een zoontje van zes. Hij probeert zo goed en zo kwaad als het gaat het landbouwbedrijfje te runnen dat hij tien jaar geleden van zijn ouders overnam. 'Wij waren thuis met z'n zessen en iedereen hielp mee op de boerderij. Dat is nu wel anders. Ik kan binnen de familie op erg weinig hulp rekenen en met andere boeren heb ik bijna geen contact. Mijn vrouw helpt wel af en toe mee, maar het zware werk kan ze niet aan. Als er herstellingen moeten gebeuren aan de boerderij of de machines, doe ik dat zelf. Mijn materiaal is erg verouderd, maar nieuwe machines kan ik mij niet veroorloven. Als er eens wat geld over is, zetten we dat opzij voor ons zoontje. Ik moet roeien met de riemen die ik heb en dat is niet gemakkelijk. Maar aan opgeven denk ik niet. Ik wil niet dat wat mijn ouders hebben opgebouwd, verloren gaat.'

DE RAND

Vlaamse Liga tegen Kanker zoekt vrijwilligers

De Vlaamse Liga tegen Kanker wil zijn vrijwilligers-netwerk fors uitbreiden omdat steeds meer kankerpatiënten individuele steun en opvang vragen. Met de slogan 'Geef een stukje van jezelf aan iemand met kanker. Je krijgt er veel voor terug', is de Liga gestart met een wervingscampagne voor

vrijwilligers. 'Vrijwilligers kunnen ontzettend veel betekenen voor mensen met kanker. Omdat onze werking steeds ruimer wordt, hebben we ook meer vrijwilligers nodig', vertelt Dirk Wijnants van de Vlaamse Liga tegen Kanker. 'We zijn op zoek naar mensen die onder meer willen zorgen

voor het vervoer van patiënten naar het ziekenhuis, voor bezoekjes in het ziekenhuis of aan huis. Voorkennis is niet vereist, wel een behoorlijke dosis levenservaring en maturiteit. Heel wat kankerpatiënten hebben behoefte aan steun en aandacht. Wij zijn op zoek naar mensen

die hun dat willen geven.'

Voor meer informatie kunnen kandidaat-vrijwilligers contact opnemen met de Vlaamse Liga tegen Kanker op het nummer 070-22 55 25. **TD**

DE RAND

Vlabinvest toegankelijker

Vlabinvest, het investeringsfonds dat in 1992 werd opgericht om het Vlaamse karakter van de rand te versterken door jonge mensen aan een betaalbare woning te helpen, lanceert eind juni zijn vernieuwde website en een elektronische nieuwsbrief. 'Tot nog toe was onze website vrij administratief. De nieuwe versie zal toegankelijker en over-

zichtelijker worden. Bezoekers krijgen een beter overzicht van de verschillende projecten van Vlabinvest, de huisvestingsmaatschappijen tot wie ze zich moeten richten en ook meer foto's', legt Bram Gerets van Vlabinvest uit. 'We starten binnenkort ook met een elektronische nieuwsbrief. Wie op de hoogte wil blijven van de ontwikkelingen waar Vlab-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

invest mee te maken heeft, kan zich inschrijven op de nieuwe website en krijgt dan regelmatig een nieuwsbrief in zijn elektronische postbus.'

U kunt de website van Vlabinvest raadplegen op www.vlabinvest.be. Op die site kunt u zich ook inschrijven op de elektronische nieuwsbrief. **TD**

ZAVENTEM/DIEGEM

DHL laat niet in zijn kaarten kijken

Er heerst ongerustheid bij de werknemers van koerierbedrijf DHL. Volgens de vakbonden zullen er in het coördinatiecentrum van DHL in Diegem 173

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

mensen van de 950 worden ontslagen. Een aantal andere werknemers zou worden gevraagd om te verhuizen naar een andere vestiging van DHL in Europa. DHL ondergaat een herstructurering sinds het twee jaar geleden werd overgenomen door de Deutsche Post. Volgens de directie zullen

hoogstens een 150-tal werknemers van Diegem naar Bonn verhuizen en omgekeerd en zijn ontslagen voorlopig niet aan de orde. De Duitse regering liet intussen weten dat ze 70 miljoen euro wil vrijmaken als DHL zijn Europees sorteercentrum in Leipzig en niet in Zaventem zou onder-

STERREBEEK

Opbod rond hippodroom

De hippodroom van Sterrebeek wordt openbaar verkocht. Tijdens de eerste zitdag eind maart kwam er pas erg laat een bod van projectontwikkelaar nv Robelco uit Diegem, die 4 miljoen euro op tafel wilde leggen. De tweede zitdag eind april leverde wat meer spektakel op. De verkoop werd een opbod tussen Robelco en

brengen. De Vlaamse regering reageerde meteen door op haar beurt een bedrag van 20 miljoen euro in het vooruitzicht te stellen. DHL zelf liet weten dat het pas in september beslist over de toekomst van het bedrijf in Zaventem.

TD

Tensor Capital Management, een Belgische investeringsmaatschappij uit Sint-Lambrechts-Woluwe. Robelco paste uiteindelijk bij een bod van 5,1 miljoen euro van Tensor Capital Management. Wat de investeringsmaatschappij van plan is met de hippodroom van Sterrebeek is nog niet duidelijk. De nationale galopvereniging Belgalop zegt ook geïnteresseerd te zijn in de hippodroom en wil eventueel het recreatieterrein overkopen van de nieuwe eigenaar om er dan wedstrijden te organiseren. Heel wat liefhebbers van paardenraces vrezen echter dat het terrein een andere functie zal krijgen. **TD**

Ondernemerscentrum Zoniën biedt onderdak aan jonge bedrijven

In Hoeilaart huist in het voormalige gebouw van de intercommunale Iverlek aan de Charlierlaan sinds kort het nieuwe ondernemerscentrum Zoniën. Het gaat om een zogenaamd bedrijfsverzamelgebouw dat het resultaat is van een samenwerking tussen de gemeente Hoeilaart en de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Vlaams-Brabant.

‘Het is eigenlijk een multifunctioneel gebouw waarin startende bedrijven en bedrijven die hun groei willen bestendigen kantoorruimte kunnen huren die is uitgerust met de nodige telefoon- en informatica-aansluitingen. We beschikken over een kleine 1000 vierkante meter kantoorruimte, opgedeeld in 23 lokalen van 17 tot 300 vierkante

meter groot’, legt Roger Hanon van de GOM uit. ‘Jonge bedrijven kunnen op die manier besparen op hun huurkosten omdat ze alleen de ruimte huren die ze nodig hebben tijdens de vaak moeilijke beginjaren van hun ontwikkeling.’ De bedrijven kunnen desgewenst ook gebruik maken

van een centraal secretariaat.’ De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij heeft al gelijkaardige centra uitgebouwd in onder meer Zaventem, Vilvoorde, Asse en Sint-Pieters-Leeuw. Met het ondernemerscentrum Zoniën heeft nu ook de Druivensreek een centrum voor jonge bedrijven. **TD**

SINT-GENESIUS-RODE

Villa Urvater misschien toch onder de slopershamer

De Villa Urvater in Sint-Genesius-Rode is nog steeds met afbraak bedreigd. De villa uit 1960 van de Belgische architect André Jacquain, die gebouwd werd voor diamantair en kunstverzamelaar Bertie Urvater, is volgens kenners een uniek modern meesterwerk. Projectontwikkelaar Percipi wil het gebouw echter slopen en de grond verkavelen. Vlaams minister van Cultuur Van Grembergen stelde vorig jaar in een brief dat het pand niet over voldoende ‘intrinsieke waarde’ beschikt om als monument te worden beschermd. ‘Het advies van de administratie van Monumenten en Landschap-

pen waaruit het tegendeel blijkt, bereikte de minister te laat en dat is een heel spijtige zaak, want met de sloop zou een zeer waardevol modern gebouw verloren gaan’, vindt directeur Jos Vandenbreeden van het Sint-Lukasarchief. ‘Zowat alle instanties die in Vlaanderen met architectuur en monumentenzorg bezig zijn, hebben zich met klem voor het behoud van de Villa Urvater uitgesproken.’ Het dossier is nu voorgelegd aan Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen. Hij moet beslissen of projectontwikkelaar Percipi een vergunning krijgt om de Villa Urvater te slopen. **TD**

DE VUURMOLEN VAN OVERIJSE

In 1867 vond de Parijse tuinman en bloemenkweker Joseph Monier een oplossing voor het nijpende tekort aan steen waarmee de bouwsector kampte. Voortaan zou gewapend beton worden gebruikt bij het optrekken van grote gebouwen als alternatief voor bak- en natuursteen.

De eerste gebouwen in gewapend beton in België dateren pas van het begin van de 20ste eeuw. Het vertrouwen in constructies van gewapend beton nam geweldig toe na de aardbeving in San Francisco in

1906, toen bleek dat de wolkenkrabbers die uit dit materiaal waren opgetrokken de beving hadden doorstaan, terwijl de bakstenen gebouwen als kaartenhuisjes waren ingestort.

Het oudste fabrieksgebouw in gewapend beton in België is de Vuurmolen in Overijse, waarvan de bouw midden 1902 startte. De Duitse firma ‘Mühlensbauanstalt und Maschinenfabrik. Gebrüder Seck’ uit Dresden zou de molen hebben opgetrokken. De opdrachtgevers waren Grégoire-Joseph Stevens en Emile-Célestin de Coster, allebei zonen van liberale burgemeesters van Overijse. De molen had een capaciteit van 15.000 hl graan per dag, wat betekent dat het een relatief kleine installatie was.

De molen van Overijse aan het Begijnhof was geen wind- of watermolen, maar een vuurmolen waarbij een grote met steenkool gestookte stoomketel op de gelijkvloerse verdieping de hele machinerie op gang bracht. In 1922 werd de Vuurmolen eigendom van twee Walen: Camille Desadeleere en Léon Remy. Zij moderniseerden hun maalderij met een elektrische motor en een dieselmotor. In 1954 volgde een algemene elektrificatie. De typische klank van de stoomfluit, die jarenlang de dagindeling van de Overijse naars mee had bepaald, zweeg en tegelijk verdween een stukje folklore uit het dorpsleven. In 1957 werd in de Vuurmolen de laatste zak graan gemalen. Sindsdien stond hij er troosteloos bij.

Gelukkig kon dit mooie stukje industriële archeologie worden gered. Het gemeentebestuur van Overijse kocht de Vuurmolen en zal van dit beschermde industriële gebouw een nieuw administratief centrum maken.

Jaak Ockelely

FOTO: PASCAL VIGNERON

FOTO: PASCAL VIGNERON

Bejaardenmishandeling blijft nog te vaak binnenskamers

Mis(be)handeling van thuiswonende ouderen is een verdoken probleem. Eén op de vijf ouderen krijgt ermee te maken. Toch zijn er amper meldingen. 'Alert zijn en problemen signaleren is de boodschap', zegt Rebecca Broothaerts van het Provinciaal Steunpunt voor Ouderenmis(be)handeling dat zopas van start ging.

Marie (78) is diep ongelukkig. Sinds enige tijd bewoont ze een kamertje in haar eigen woning. Zonder goed te beseffen wat zoal de gevolgen konden zijn, schonk ze haar huisje aan haar zoon. Toen begon voor haar een ander leven. Ineens leek het alsof Marie een vreemde was geworden in haar eigen huis. In de woonruimte en de keuken werd ze nog amper geduld. Haar zoon en schoondochter dringen nu aan op een opname in een rusthuis. Maar kan ze dat wel betalen? Ze gaf haar zoon ook een volmacht op haar rekening en nu blijkt er van die spaarpot ineens niet meer veel over te schieten. De hele buurt weet inmiddels dat er iets aan de hand is, maar niemand neemt het op voor de oude vrouw. Eigenlijk heeft Marie dat trouwens ook liever niet, want wat zullen de mensen zeggen? Het blijven immers nog altijd haar zoon en schoondochter. Ouderenmis(be)handeling komt veelvuldig voor. Volgens de provincie zijn in Vlaams-Brabant ongeveer 45.000 ouderen er in min of meer ernstige mate het slachtoffer van. De risico's stijgen naarmate men ouder wordt en alleenstaande is. De slachtoffers zijn vooral vrouwen omdat die langer leven. Door hun opvoeding zijn oudere vrouwen bovendien vaker geneigd zich onderdanig te gedragen en komt het nauwelijks in hen op 'nee' te zeggen.

Topje van de ijsberg

Financieel misbruik van ouderen komt bijzonder vaak voor. Tien procent van de 60-plussers wordt er vroeg of laat het slachtoffer van. 'Zelfs in geval van twijfel is het van groot belang dergelijke problemen bij het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling te signaleren', zegt Ann De Clerq, de sectorverantwoordelijke ouderenbeleid bij de provincie Vlaams-Brabant. 'Dat kan er immers toe bijdragen dat problemen in de kiem worden gesmoord en niet verergeren. Het meldpunt registreert de klachten en geeft ook informatie en advies.' Het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling centraliseert de klachten voor heel Vlaanderen. Onder impuls van gedeputeerde van Welzijn, Wiske Ockerman, werd de voorbije jaren werk gemaakt van de uitbouw van het Provinciaal Steunpunt voor Ouderenmis(be)handeling. Voortaan zullen alle klachten uit de provincie die bij het Vlaams Meldpunt binnenkomen, vanuit het Provinciaal Steunpunt worden

opgevolgd. Als er hier een klacht binnenkomt, geeft projectmedewerkster Rebecca Broothaerts van het Steunpunt die door aan plaatselijke hulpverleners.

Het Provinciaal Steunpunt wil ook meer bekendheid geven aan het probleem. Het Vlaams Meldpunt registreert eigenlijk nog altijd maar het topje van een ijsberg (247 meldingen tussen mei 2002 en april 2003). Dat komt onder meer omdat de problematiek vandaag nog vrij onbekend is en ouderenmis(be)handeling veel omvattender is dan de meeste mensen denken.

Ann De Clerq: 'Het gaat lang niet alleen om fysieke mishandeling zoals knijpen, duwen, slaan.

Ouderenmis(be)handeling slaat ook op diverse vormen van psychisch geweld, op verwaarlozing en op financieel misbruik. Deze problemen komen in verhouding veel vaker voor dan fysiek geweld of seksueel misbruik.'

Agent voor senioren

Christina Goderis van de lokale politie Leuven is Vlaanderen eerste gemeenschapsbuurtagent voor senioren. Zij wordt geregeld met allerhande vormen van ouderenmis(be)handeling geconfronteerd. 'Van ouderenmis(be)handeling is sprake als de feiten zich herhaaldelijk voordoen,' nuanceert Christina Goderis. 'Typisch is ook dat de oudere persoon zich in een afhankelijkheidsrelatie tot de dader(s) bevindt. Heel vaak zijn dat naaste familieleden zoals aangetrouwde zonen of dochters, een (ex-)partner, soms ook verzorgenden, waardoor veel problemen binnenskamers blijven. De oudere persoon verblijft thuis en klampt zich vast aan de familie. Uit angst om ergens alleen terecht te komen, verdragen die mensen

Gedeputeerde Wiske Ockerman (m) met Ann De Clerq (l) en Rebecca Broothaerts (r)

heel veel van hun partner en/of naaste familieleden. Strafrechtelijke mishandeling wordt weinig bij de politie gemeld. Als het taboe rond ouderenmis(be)handeling wordt doorbroken, zal het aantal meldingen wellicht toenemen, want in de praktijk kom je echt in aanraking met schrijnende gevallen. Oudere mannen die hun vrouw opzettelijk slaan of verwonden; je merkt het aan de blauwe plekken, fracturen, brandwonden. Die lichamelijke mishandeling is vaak het resultaat van een proces dat al jaren aan de gang is.' Lang niet altijd is de dader zich van enig kwaad bewust. Christina Goderis: 'Als een overbelaste hulpverlener gebrekkige zorg verleent, is er niet echt sprake van mishandeling, maar de oudere persoon moet daartegen wel beschermd worden en de mis(be)handeling moet stoppen. Als we dergelijke problemen op het spoor komen, onderzoeken we de feiten. Soms bieden we zelf hulp of schakelen we andere hulpverleningsinstanties in. Psychische mis(be)handeling – sarren, beledigen, afblaffen en andere vormen van verbaal geweld – veroorzaakt bij oude mensen vaak grote angst en verwarring. Als je deze vorm van geweld niet in de kiem smoort, kan de situatie verergeren en leiden tot strafrechtelijke feiten. Precies daarom is het vroegtijdig detecteren hiervan erg belangrijk.'

Ouderenmis(be)handeling heeft veel facetten. Christina Goderis: 'Als een zoon zijn dementerende vader opsluit omdat hij anders wegloopt en het huis ligt er smerig bij, dan is er sprake van verwaarlozing. Dikwijls heeft dit te maken met onmacht of onkunde. Dat geldt ook voor de dochter die haar hoog-

bejaarde moeder heel weinig laat drinken om te besparen op incontinentiemateriaal. Oudere mensen zijn echter vaak zo kwetsbaar als premature kinderen; ze drogen snel uit als ze niet voldoende drinken.'

'Ik zie ook geregeld dat de kinderen beslag leggen op het geld van hun oude vader of moeder, waardoor die soms de grootste moeite heeft om de eindjes aan elkaar te knopen. Als een ouder zijn kind een volmacht geeft op zijn rekening en het loopt mis, is het achteraf moeilijk bij de politie klacht neer te leggen. De persoon in kwestie heeft immers toelating gegeven. Het is veel verstandiger dergelijke volmachten maar over een deel van het geld of de goederen te verlenen.'

Gebrek aan respect

Ouderenmis(be)handeling gebeurt vaak ook heel subtiel. 'Ongevraagd de post openen van een oudere persoon is bijvoorbeeld een schending van de fundamentele rechten van de mens', zegt Rebecca Broothaerts. 'Hetzelfde geldt voor het controleren van telefoonrekeningen en het ongevraagd wegsturen van bezoek. Een oudere persoon niet alleen laten als hij bezoek heeft of hem aan zijn stoel vastbinden om te vermijden dat hij wegloopt, is een schending van het recht op privé-leven en getuigt van een gebrek aan respect.' Volgens Rebecca Broothaerts kunnen verschillende vormen van ouderenmis(be)handeling gecombineerd voorkomen.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Ze geeft het voorbeeld van een kleinzoon die geregeld bij zijn grootmoeder op bezoek gaat. In plaats van een vriendelijk woord blaft hij haar af en beledigt hij haar. De grootmoeder reageert niet omdat ze bang is dat hij dan niet meer zal langskomen. Op een dag zit de kleinzoon in geldnood; hij heeft 25 euro nodig, maar vraagt daarna steeds meer. Uit angst om door hem in de steek gelaten te worden, schuift de grootmoeder hem jarenlang het gevraagde geld toe zonder daarover tegen iemand te reppen.

Ouderenmis(be)handeling komt veelvuldig voor. In Vlaams-Brabant zijn ongeveer 45.000 ouderen er in min of meer ernstige mate het slachtoffer van

Schuldig verzuim

Zijn er nog redenen waarom zo weinig gevallen van ouderenmis(be)handeling worden gemeld? Ann De Clerq: 'Vaak vermoeden burens en omwonenden wel dat er iets scheefzit, maar schuiven ze de verantwoordelijkheid van zich af. Iemand anders zal er wel iets aan doen. Soms is men ook bang het niet bij het

rechte eind te hebben en de dingen verkeerd te interpreteren. Ze willen de zaken niet op de spits drijven. Wat als de zoon zijn moeder nog meer aftroeft als hij erachter komt dat zij buitenstaanders heeft ingelicht over zijn baldadige gedrag? Onlangs hoorde ik nog hoe een oudere dame na haar ontslag uit het ziekenhuis thuis dagenlang volledig aan haar lot werd overgelaten', vertelt Rebecca Broothaerts. 'Toen ze een hersenbloeding kreeg, heeft het een hele dag geduurd voor er hulp kwam opdagen. Sindsdien is ze verlamd. De burens waren op de hoogte van de situatie maar realiseerden zich de ernst van de toestand niet. Het is dus belangrijk alert te zijn. Signaleer mogelijke problemen aan het Meldpunt of licht discreet de huisarts in.'

Marleen Teugels

Mis(be)handeling van thuiswonende ouderen: Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling: 078-15 15 70 (maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag: 9.00-12.00 u; 13.00-17.00 u; donderdag: 13.30-18.00u - goedkoop tarief)

Voor mis(be)handeling van ouderen in het rusthuis: rusthuisinfofoon: 078-15 25 25 (elke werkdag van 9.00-12.00u.)

Nee, Groep Jezus is geen bende godsdienstfanaten, geen sekte, geen horde uitgetreden zingende priesters, maar wel een trio gedreven jonge muzikanten. Ze maken naar eigen zeggen 'teenageliefdesverdriet-popmuziek' voor mensen die stijl, gevoel en melancholie appreciëren en gewoon van mooie dingen houden. Vanwaar dan die naam? Zelfs het feit dat zanger Iwein Segers uit Jezus-Eik komt en dat de groep graag repeteert in parochiezalen heeft daar absoluut niets mee te maken.

'Een spectaculair verhaal zit er niet achter', verduidelijkt Iwein. Een aantal jaren geleden tijdens de godsdienstles op school dicteerde de leraar: 'Jezus treedt op tegen de farizeeërs.' Maar Iwein schreef gewoon op: 'Jezus treedt op.' Toen hij die zin achteraf opnieuw las, dacht hij: 'Wauw! Jezus treedt op! Daar wil toch iedereen naar komen kijken?' De perfecte naam voor een muziekgroep, dus. 'Ik heb er nog het woord 'groep' voorgezet, vanuit het idee dat 'Jezus' in landen als Spanje een gewone voornaam is. Je hebt dus enerzijds iets heel speciaals en exclusiefs in die groepsnaam, met de figuur van Jezus Christus, maar anderzijds ook het alledaagse van de voornaam. Die dubbele inhoud vond ik mooi.'

Twee beklijvende minuten

Sinds maart van dit jaar ligt de tweede cd van Groep Jezus in de winkelrekken, 'This Land Is Ours'. Als ik Iwein vraag of hij een favoriet nummer heeft, noemt hij in één adem 6 van de 10 titels: 'Het eerste nummer, 'Let's Go', is vanzelfsprekend een favoriet, omdat mensen zoals Tom Van Laere van Admiral Freebee er erg enthousiast over zijn. De groep zelf vindt 'Love Time'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Iwein Segers van Groep Jezus

'Ik ben nu 24 jaar, maar diep in mijn binnenste zal ik altijd een tiener blijven'

het beste, een nummer van twee minuten waarin zoveel gebeurt dat je het nooit beu wordt. 'Crystal in the Sun' vind ik zelf eigenlijk ook een supernummer.' Iwein Segers steekt zijn trots duidelijk niet onder stoelen of banken en dat mag ook wel, want Groep Jezus beschouwt deze cd als hun eerste echt volwaardige geesteskind. 'Ik beweer niet dat ze volwassener is dan de vorige, volwassen is trouwens geen goed woord voor tienerpopmuziek, maar de groep is duidelijk gegroeid. 'This Land is Ours' is er precies op het juiste moment gekomen.' Hoewel de groepsleden zelf geen tieners meer zijn, blijft de herinnering aan die periode doorklinken in hun muziek: 'Ik ben nu 24, maar ergens in mijn binnenste zal ik altijd een tiener blijven. Ik dweep ook met James Dean en The Wonderyears – de eeuwigdurende tienertijd.' Melancholie en gevoel zijn twee andere belangrijke trefwoorden die in je opkomen als je naar Groep Jezus luistert. Vergelijkingen met Iweins grote voorbeeld Morrissey (The Smiths) zijn dan ook niet uit de lucht gegrepen. 'Er zit ook altijd een autobiografisch element in mijn nummers', vertelt hij. 'Vroeger was ik een beetje een zwartkijker met

depressieve buien en zo. Dat ben ik nu wel kwijtgeraakt, misschien omdat ik ondertussen toch ouder ben geworden. Daar gaat de cd ook over; aanvaarden dat je deel uitmaakt van de maatschappij, dat je er niet buiten of boven staat.' Tot slot omschrijft Iwein de cd als een kreet om aandacht. Er zijn wel honderd jonge Belgische bands en het is niet zo vanzelfsprekend om dan vanuit het niets de aandacht net op de jouwe te vestigen. 'Het is dus ook een instrument om de wereld te laten weten: 'Hallo, wij zijn Groep Jezus en we hebben echt wel iets te vertellen.' Tegelijk bedoelen we het ook ironisch, hoor. Want wie zijn wij tenslotte om te beweren dat uitgerekend wij dé nieuwe groep zijn?'

Alles zelf doen

Een nieuwe trend onder muzikanten is het heft in eigen handen nemen. De muziekindustrie draait niet zo vlot en dat beperkt de kansen van aanstormend talent. Vindingrijkheid en durf zijn dus erg belangrijke troeven. 'Ik heb besloten om mijn eigen platenfirma te worden,' zegt Iwein Segers. 'We zouden natuurlijk met een echte, ervaren manager kunnen werken en in het verleden hebben we dat ook gedaan. Maar uiteindelijk doen die mensen niets wat we zelf niet kunnen.' Een simpel karwei is het evenwel niet; optredens regelen, reclame maken, persberichten versturen, cd's aan de pers en de juiste clubs bezorgen, ervoor zorgen dat de gastmuzikanten komen repeteren en achteraf betaald worden – er komt enorm veel bij kijken. 'Meer eigenlijk dan ik vooraf had verwacht. Een bijkomend nadeel als je je eigen zaken managet, is dat er niemand is die je voor je werk betaalt terwijl je er toch dagelijks mee bezig bent. Het voordeel is uiteraard dat je helemaal je eigen baas bent.' Wie zijn eigen platenfirma wordt, is noodgedwongen bezig met de belabberde toestand van de muziekindustrie. Je wordt dan automatisch betrokken

in de discussie over downloaden en illegaal kopiëren. 'De eerste single van onze nieuwe cd, Moviestar, een cover van Harpo, heb ik meteen zelf op onze website gezet. Geïnteresseerden kunnen er gratis de MP3 downloaden.' Beetje een vreemde gang van zaken, is dat niet onder je eigen duiven schieten? Iwein Segers vindt van niet. 'Ik heb uitgerekend dat we per cd zo'n 6 euro voor de groep overhouden. Op zich is dat niet eens zo weinig, want vermoedelijk verdienen groepen met een externe platenfirma er nog veel minder aan. Maar omdat de mensen vandaag minder cd's kopen, moeten we het grote geld daar natuurlijk niet gaan zoeken.' Toch denkt Iwein niet dat de toekomst van de muziek op het internet te vinden is. 'Er bestaan systemen waarbij je tegen betaling mag downloaden. Dat is allemaal goed en wel als je gauw een muziekje op je computer wil hebben. Maar echte

Groep Jezus treedt op

10 juli • Hee Tervuren

17 juli • Toekomstrock Overijse

muziek liefhebbers willen toch de originele cd. Als ik van een groep hou, dan wil ik het hoesje erbij hebben, ik wil kunnen zien wie erachter zit, wie de muziek heeft gemaakt. Dat valt allemaal weg als je in het wilde weg wat liedjes van het internet haalt.' Elke cd heeft inderdaad zijn eigen verhaal. Er staan niet toevallig net zoveel nummers op en juist in die bepaalde volgorde. De nummers horen bij elkaar. Maar cd's zijn gewoon veel te duur, vindt Iwein. 'Die prijs zal op een dag toch moeten zakken. Stel dat je voor een cd nog 12 euro moet betalen. Dan ben je toch al sneller bereid om ze te kopen dan als je er zo'n 18 euro voor moet neertellen. Ik denk dat het wel goed komt. Er heerst inderdaad een malaise in de platenindustrie, maar die crisis komt ze uiteindelijk wel te boven.' Zijn eigen groep is voorlopig de enige die Iwein als manager onder zijn hoede neemt. Wie weet komt daar ooit wel verandering in. Hij ziet de job van manager zoals die van trainer in het voetbal. Veel goede voetballers worden trainer op het moment dat ze zelf stoppen met spelen. 'Later zie ik het mezelf misschien nog doen, want ik denk wel dat ik het ergens in me heb. Als ik een

nieuwe groep bezig zie, krijg ik meteen de neiging om dingen voor ze te regelen, opdat ze meer kansen zouden krijgen.' Vooral in en om Brussel komt Iwein geregeld zulke muzikanten tegen: een regio waar beginnend talent bedroevend weinig steun krijgt, vindt hij. En dan duikt die kriebel om daar iets aan te veranderen al snel op. 'Maar wie weet is dat meer een teken van een goed hart dan van echt managerstalent', lacht hij.

Zingende kleuter

'Als ik mijn buurvrouw mag geloven, liep ik als kleuter al heel de dag door te zingen. Je kunt je dan natuurlijk afvragen of je buurvrouwen zomaar mag geloven', glimlacht Iwein, 'maar in mijn geval denk ik van wel.' Muzikant worden lag ergens in de lijn van de verwachtingen. 'Toen ik 12 was, wilde ik met enkele vrienden de Vlaamse Madness

'Als ik mijn buurvrouw mag geloven, liep ik als kleuter al heel de dag door te zingen'

worden. We heetten toen nog Kuifjes Buffet en zongen in het Nederlands.' Bovendien heeft Iwein twee oudere broers die dol waren op de muziek van de jaren '80. Ze hebben hem op die manier als het ware muzikaal opgevoed. Dankzij hen ontdekte hij The Smiths, een groep die hij nog altijd als een van zijn belangrijkste invloeden beschouwt. 'Zowat iedereen maakte in die dagen muziek, maar uiteindelijk was ik de enige van de hele bende die er serieus werk van wou maken.' Op dat moment beseftte hij dat als hij er echt wilde komen in de muziekwereld, hij dringend op zoek moest naar mensen die zijn passie deelden. Uiteindelijk

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Iwein Segers, Floortje van der Linden, Steve Lacourt

stuitte hij op pianiste Floortje van der Linden. Met zijn tweeën richtten ze Groep Jezus op. 'Een paar jaar geleden is Steve Lacourt er dan nog bijgekomen, een gitarist die de prachtigste melodieën uit zijn instrument kan toveren.'

Radio in het bloed

Als Iwein Segers niet bezig is met muziek pur sang, dan vind je hem wel terug op een of ander radiostation waar hij als freelancer aan de slag is. 'Tot zo ongeveer mijn 20ste was ik vast van plan om me nooit met radio in te laten', vertelt hij. 'Bij ons thuis stond alles al in het teken van de radio, omdat mijn vader er constant mee bezig was. Mijn broer doet nu ook al een tijd radiowerk. Ik vond dat meer dan genoeg. Op een dag is er toch een vonk overgeslagen en heb ik ontdekt dat radio mij ook in het bloed zit.' Het ideale scenario ziet Iwein in een radio-programma tijdens weekdagen, zodat hij zich in de weekends volledig op de muziek kan concentreren. 'Dat zou ik echt ongelooflijk vinden. Wie weet komt het er nog wel van.'

Ines Minten

Meer weten?

www.groepjezus.com

Le chanteur Iwein Segers du Groep Jezus: 'J'ai 24 ans, mais je resterai toujours un adolescent dans l'âme'

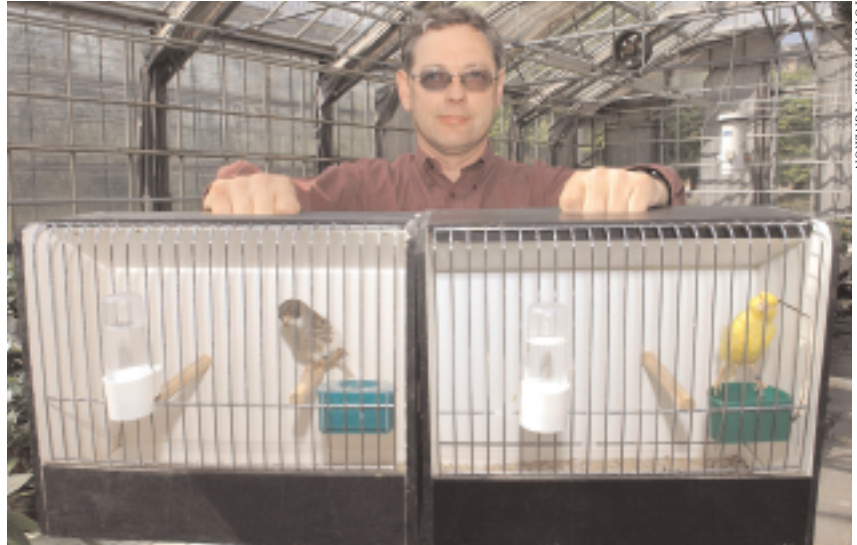
Groep Jezus est un trio de jeunes musiciens passionnés. Ils font, d'après leurs propres dires, de la 'musique pop chagrin d'amour d'adolescent' pour les gens qui apprécient le style, la sensibilité et la mélancolie et aiment tout simplement les belles choses. Depuis mars de cette année, le deuxième cd du groupe, 'This Land Is Ours', se trouve en rayon. Il parle de l'acceptation du fait que l'on fait partie de la société, que l'on n'est pas en dehors ni au-dessus. Iwein Segers trouve l'appellation de Groep Jezus un nom parfait pour un groupe musical parce qu'il fait référence au personnage particulier de Jésus-Christ, alors que Jezus est un prénom courant dans les pays hispanophones. 'Je trouve ce double sens très beau.'

‘De hond mag mee naar de klas’

Zet je je tv op, dan springen de beestjes eruit. Dierenspecialzaken schieten als paddestoelen uit de grond. Dierenziekenhuizen met dito ambulances zijn de Fabeltjeskrant lang ontgroeid. Dieren zijn in en steeds meer mensen voelen er iets voor om hun leven in het teken te stellen van hun kwispelstaartende, gevleugelde, bokkensprongen makende of kronkelende vrienden. Het KTA Horteco in Vilvoorde speelt op die interesse in met twee nieuwe studierichtingen: dierenzorg en dierenzorgstechnieken.

Alles over gezelschapsdieren

‘Het verschil tussen beide is dat ‘dierenzorg’ op beroepsniveau georganiseerd wordt en ‘dierenzorgstechnieken’ op technisch’, legt directeur René Creemers uit. Voor wie zich wil specialiseren in olifanten, kamelen of blauwe vinvissen is Vilvoorde niet de aangewezen plaats, maar als je interesse uitgaat naar gezelschapsdieren kun je voortaan bij Horteco terecht. ‘Met gezelschapsdieren bedoelen we honden, katten, hamsters, muizen, konijnen, vissen en zo. Ook allerlei soorten vogels en hoenderen komen aan bod. En tot slot maken we plaats voor een paard of pony en verschillende reptielen.’ Dat ‘plaatsmaken voor’ mag je letterlijk nemen. Het KTA heeft ruimte zat voor stallen en hokken; het krijgt er dus een heus dierenpark bij. ‘In september moet er al een aantal dieren zijn. De rest krijgt in de loop van het schooljaar een plaatsje.’ Dat onderkomen kan meteen een onderdeel van de opleiding worden. ‘De terraria van de reptielen zullen we bijvoorbeeld samen met de leerlingen opbouwen. Het kan alvast een nuttige praktijkles zijn.’ Voor de rest zullen leerlingen dierenzorg en dierenzorgstechnieken alles leren over de dieren waarmee ze omgaan: hoe moet je ze opvoeden, wat eten ze, welk gedrag vertonen ze, hoe zijn ze in- en uitwendig gebouwd?

René Creemers

Het wordt een erg volledig pakket, waarin zowel theorie als praktijk een plaats moeten krijgen.

Link met beroepsleven

Je kunt in september vanaf de tweede graad van het secundair onderwijs met de richtingen van start gaan, vanaf het derde middelbaar dus. ‘Op het technische niveau krijgen de leerlingen 11 uur theoretische vakken die helemaal aan dierenverzorging gewijd zijn’, vertelt René Creemers. ‘Die wor-

‘Ik heb kinderen ontmoet die bereid zijn een schooljaar over te doen om toch maar dierenverzorging te kunnen volgen’

den op zich al zoveel mogelijk aan de praktijk gelinkt. Van mij mag de hond gerust mee naar de klas. Bovenop dat theoretische pakket krijgen ze vier uur pure praktijk. Vanaf het vijfde jaar drijven we die op tot acht uur. In het beroepsonderwijs krijgt de praktijk nog meer nadruk. De leerlingen volgen er zes uur specifieke theorie en 16 uur praktijk.’ In de laatste twee jaar van de opleiding moeten er voor beide richtingen stages komen, zodat de leerlingen meteen al van het echte beroepsleven kunnen proeven. ‘In die latere

jaren zullen we ook aandacht schenken aan disciplines zoals dierentraining en toiletteren van honden.’

Overweldigende belangstelling

In Nederland bestaan dergelijke opleidingen al 25 jaar. In ons land had je er tot enkele jaren geleden geen enkele. ‘Wij zijn de tweede school in Vlaanderen die de opleiding zal aanbieden’, zegt René Creemers. Niettemin is de behoefte erg groot, zoals blijkt uit de vele telefoontjes en vragen van geïnteresseerden die Horteco al van bij de bekendmaking van het initiatief heeft gekregen. ‘Een tekort aan leerlingen zullen we zeker niet hebben. Ik heb zelfs al kinderen ontmoet die bereid zijn een jaar over te doen om toch maar dierenverzorging te kunnen volgen.’ Ook de arbeidsmarkt kan professionele dierenverzorgers goed gebruiken, denkt Creemers. ‘De dierensector is erg uitgebreid. Je hebt specialzaken, dierenparken, kinderboerderijen, dierenklinieken, hondenkapsalons, manèges, fokkerijen en dierenartsenpraktijken. Ik kan me indenken dat er daar veel tussen zitten die blij zouden zijn met de hulp van opgeleide verzorgers.’

Ines Minten

Meer weten?

www.kta-horteco.be

www.schoolweb.rago.be/kta/vilvoorde/horteco
02-254 31 21

VAN 4/6 TOT 4/7

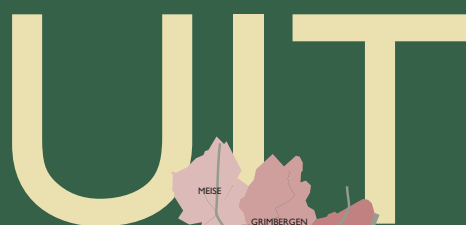
RANDUIT

A G E N D A

Gotiek leeft!

Ook in de 21ste eeuw vertoont het straatbeeld van Vlaams-Brabant nog meer dan één gotisch trekje. Van eind mei tot eind september is er dan ook op verschillende plaatsen allerlei rond gotiek en de Brabantse bouwmeesters te zien en te beleven. Je kunt talloze monumenten (uitzonderlijk) bezoeken, er zijn speciale wandel- en fietstochten en zelfs de middeleeuwse barden zijn weer opgestaan. Tentoonstellingen, rondleidingen, concerten en kasteelfeesten zijn maar enkele van de zinnenprikkelende trefwoorden die Vlaams-Brabant in deze periode voor ons heeft weggelegd. In het volgende nummer van RandKrant gaan we dieper op het programma in. Als je nu al meer wil weten, verwijzen we je naar www.vlaams-brabant.be/gotiek of naar Toerisme Vlaams-Brabant op 016-26 76 20.

Kleinkunst in Overijse

Frank Boeijen, Marcel Vanthilt met zijn nieuwe groep Z en De Nieuwe Snaar zijn maar enkele van de groepen die op de affiche van het tweede Kleinkunsthuisfestival in Overijse prijken. Op de laatste zondag van juni staat het park van Maleizen dan ook helemaal in het teken van zachte gitaren, bekende dan wel verrassend nieuwe Nederlandstalige teksten en een uiteenlopende scala aan heerlijke stemmen. En als na al die optredens ook de stemmen van het meeneuriënde publiek voldoende gesmeerd zijn, is het tijd voor 'Overijse zingt'. Het Huisorkest brengt het échte Vlaamse werk met nummers van onder meer Will Tura, Johan Verminnen, Louis Neefs, Nicole en Hugo, De Mens en De Kreuners. Vóór het festival kun je ook nog deelnemen aan de zogenaamde 'Kleinkunstwandeling': een

geleide tocht voorbij de interessantste plekjes van Maleizen. De wandeling ver-

trekt om 10.00 uur aan De Rank (Hoeilaartsesteenweg) en duurt ongeveer twee uur. Het festival zelf begint om 13.00 uur.

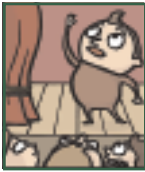
Kleinkunsthuisfestival Overijse, 26 juni, 13.00 uur
Meer weten?
info@kleinkunst.be
0473-94 77 86

Drijvende artiesten

Belgische festivals willen al eens letterlijk in het water vallen – wedden dat het gros van de organisatoren stiekem kaarsjes brandt voor mooi weer tijdens hun evenementen? Het Vijverfestival pakt het anders aan: dat begint meteen al in het water, met een drijvend podium middenin de vijver van het park van Dilbeek. Het Vijverfestival is ook duidelijk méér dan een leuke gimmick. De affiche serveert ons een verrassende cocktail van wereldmuziek, onversneden Belgische ritmes en bekende namen als Flip Kowlier en Gabriel Rios. Het Dilbeekse Vijverfestival is helemaal gratis!

Vijverfestival
10 juli, vanaf 15.00 uur, Park van Dilbeek
www.vijverfestival.be

PODIUM KUNSTEN

DANS

VRIJDAG 4 JUNI

BEERSEL

CC de Meent 02-380 20 42
(Peter Savenberg)

Gemeenveldstraat 34

Ballet door Academie Orfeus

● 19.30

HUMOR

VRIJDAG 11 EN

ZATERDAG 12 JUNI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7

De Taalsmid 7.0: improvisatie

● 20.00

MUZIEK

VRIJDAG 4 JUNI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7

Trek me uit de Vlaamse

Klei: Ivan Heylen

● 21.00

VRIJDAG 4 JUNI

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Cajun & Zydeco night met

The River Zydeco Band en The Cajun
Pioneers

● 20.30

VRIJDAG 4 JUNI

OPWIJK

Nijdrop 052-35 61 65
Marktstraat 67a

American Analog Set (Ameri-
kaanse rockgroep) en **Willo the**

Wisp (kwartet bestaande uit drie gita-
risten en een drummer dat experimentele
rockmuziek maakt).

● 20.00

ZATERDAG 5 JUNI

DILBEEK

CC Westrand 02-454 15 44 (Memisa)
Kamerijklaan z/n

Benefietconcert met

wereldmuziek: Anita Daulne en de
Mayakas; Marcel Nzundu en de Vredezaaiers

● 20.00

ZATERDAG 5 JUNI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7

Melzedo

● 21.00

ZATERDAG 5 JUNI

VILVOORDE

CC Bolwerk 0496-96 53 55
Olmstraat 22 (Danny Croon)

Showavond door Big Band Gretry

met als gastvedette Günther Neefs

● 20.00

WOENSDAG 23 JUNI

OPWIJK

Nijdrop 052-35 61 65
Marktstraat 67a

Optreden Zeke en

Speeddealer

(speedrock uit Seattle)

● 20.00

ZATERDAG 3 JULI

WEZEMBEEK-OPPEM

Jeugdhuys Merlijn 02-731 43 31
Kerkhofstraat 54

Ketnetband

● 15.00

Marcel Nzundu en de Vredezaaiers

ZONDAG 4 JULI

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Zomers openluchtconcert

met barbecue door de Alsebergse brassband

● 15.00

KLASSIEK

ZATERDAG 5 JUNI

SINT-STEVENS-WOLUWE

Sint-Stefaanskerk

Harmonieorkest Woluwe

Zomerconcert onder leiding van Rudy

Haemers

● 19.30

ZONDAG 6 JUNI

GRIMBERGEN

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Torenmuziek:

zondagsrecital door beiaardier

Rien Aarssen

● 16.30 tot 17.30

ZONDAG 6 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Aperitiefconcert

door klassiek ensemble Thooover

● 11.00

ZONDAG 6 JUNI

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Randacademie:

voorjaarsconcert door de leerlingen en
leerkrachten van de plaatselijke
muziekacademie

● 11.00

Zeke

Alsebergse brassband (Zomers Openluchtconcert, Sint-Genesius-Rode)

ZONDAG 13 JUNI**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Torenmuziek:

zondagsrecital door beiaardier

Rien Aarssen

● 16.30 tot 17.30

WOENSDAG 16 JUNI**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef I

Pianorecital

door de Russische

pianist Dmytro Sukhovienko,

met muziek van Chopin en Schubert

● 21.00

ZONDAG 20 JUNI**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Tag van de beiaard:

concert door Marc Van Boven

● 16.30 tot 17.30

ZONDAG 20 JUNI**MEISE**De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69**Simoenstrio:** An, Veele en Katrijn

Simoens brengen muziek van Dvorak en

Frederic Devreese

● 11.00

ZONDAG 27 JUNI**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Torenmuziek: zondagsrecital door

beiaardier Rien Aarssen

● 16.30 tot 17.30

VRIJDAG 2 JULI**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Torenmuziek: zomeravondconcert

door beiaardier Rien Aarssen

● 20.00 tot 21.00

ZONDAG 4 JULI**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 97

Torenmuziek: zondagsrecital door

Rien Aarssen

● 16.30 tot 17.30

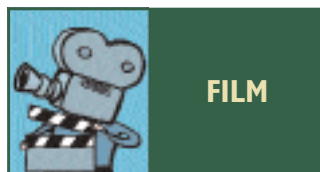
JAZZ**VRIJDAG 25 JUNI****ASSE**Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7**KIAssé:** jAssz-jamsessie door de

leerkrachten en leerlingen van de muziek-

academies van Zellik en Sint-Agatha-

Berchem

● 21.00

DINSDAG 29 JUNI**DILBEEK****Zomers filmfestival**

02-466 20 30

Bos Ketelheide

The Ring

● 20.30

DINSDAG 6 JULI**DILBEEK****Zomers filmfestival**

02-466 20 30

Vijver gemeentehuis

Das Boot

● 20.30

JUNI**WEZEMBEEK-OPPEM**GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172**Kam kiest voor kunst:** tentoon-

stelling door de studenten van de RhoK

Academie in de cafetaria van De Kam

● Doorlopend

VAN 1 TOT 30 JUNI**BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Tentoonstelling met werk van de Gentse fotografe Priscilla Bistoën

● Doorlopend

VAN 1 TOT 30 JUNI**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721 28 06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Gemengde technieken van

Roger Rondombosch, tentoonstelling in

de foyer

● Woensdag, vrijdag en zater-

dag van 14.00 tot 22.00;

zondag van 10.00 tot 20.00

VANAF 3 JUNI**MEISE**

Nationale plantentuin 02-260 09 70

Planten, gezien door**vrouwenogen**

● elke dag vanaf 9.30

WOENSDAG 16 JUNI**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC de Bosuil 02-687 57 37 (BKO)

Witherendreef I

Vernissage BKO.Kunst-**school:** tentoonstelling van werk van

de laatstejaarsstudenten van de kunst-

school van Overijse

● 19.30

ZATERDAG 19 EN**ZONDAG 20 JUNI****ZAVENTEM**

Kunstatelier Kouterweg (Van Dijkstraat)

Kunst in het park

● 14.00 - 18.00

TOT 27 JUNI**DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22

Kuikenstraat 6

Ontmoeting met Felix:**Hélène Riedel.**

Overzichttentoonstelling van het werk

van deze Brusselse kunstenaars. Ze was

vooral bekend voor haar eigenzinnige stijl

die los stond van de heersende kunst-

stromingen van haar tijd.

● Van di tot vrij van 13.00 tot

17.00, za en zo van 14.00 tot

17.00, geleide bezoeken op

afspraak

ZATERDAG 19 EN ZONDAG 20 JUNI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Tentoonstelling teken- en schilderclub Davidsfonds

● van 10.00 tot 20.00 uur

VRIJDAG 25 JUNI TOT DINSDAG 29 JUNI ANDERLECHT

Academie voor Beeldende kunsten
Dapperheidsplein 17 02-523 03 71

Tentoonstelling met werken van de leerlingen

● Vrijdag om 19.00 (opening), zaterdag en zondag 14.00 tot 18.00, maandag en dinsdag 18.00 tot 21.00

TOT 31 OKTOBER DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Vierkant, driehoek en cirkel, expositie in de Beeldentuin met werk van 7 kunstenaars

● Van di tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00, geleide bezoeken op afspraak

VRIJDAG 4 JUNI ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal
Kouterweg 2

Voordracht 'Brunch, kleine maaltijd', met proevortjes

● 20.00

WOENSDAG 9 JUNI TOT MAANDAG 28 JUNI WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Dies Irae: tentoonstelling met werk van fotograaf Johan Buelens

● Doorlopend

VRIJDAG 11 JUNI ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal
Kouterweg 2 02-720 23 92 (Curieus)

Een vreemde eend in Afrika.

Van Brussel naar Kaapstad in een Citroën CV: avonturen van 2 jonge Vlamingen die met een 2-PK door 22 Afrikaanse landen trokken
● 20.00

ZATERDAG 19 JUNI DILBEEK

CC Westrand 02-520 77 30 (Sacha)
Kamerijklaan

Info- en discussieavond 'Samenwonen en huwen' voor lesbiennes, homo's en bi's

● 20.00

DINSDAG 22 JUNI SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Infoavond rond diefstalpreventie. Gratis toegang

● 19.30

CURSUSSEN

AUGUSTUS

WEMMEL, KRAAINEM EN SINT-GENESIUS-RODE Taalstages Nederlands

voor 5 tot 7-jarigen: als voorbereiding op het nieuwe schooljaar kunnen kinderen van 5 tot 7 jaar spelenderwijs hun Nederlands oefenen. In het muzikale 'Atelier van Amadeo' wordt niet alleen hun Nederlands geoefend maar ook hun artistieke bewustwording gestimuleerd. Het aantal plaatsen is beperkt tot 15 kinderen. Kostprijs: 100 euro per kind, 85 euro voor een 2de kind uit hetzelfde gezin van 9/8 tot 13/8 in GC De

Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

van 16/8 tot 20/8 in GC De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, Kraainem

02-721 28 06

van 23/8 tot 27/8 in GC De Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67, Sint-Genesius-Rode

02-381 14 51

● 9.00 tot 16.00, opvang vanaf 8.30 en tot 17.00

VRIJDAG 18 JUNI SINT-PIETERS-LEEUV

GC Kasteel Coloma 02-377 23 91
J. Depauwstraat 25

Clematissen: hoe moeten ze verzorgd worden?

● 20.00

ZATERDAG 3 EN ZONDAG 4 JULI SINT-PIETERS-LEEUV

GC Kasteel Coloma
0477-619 244

(Doorway Productions)

J. Depauwstraat 25

Workshop 'Maak een film in één weekend!', een verrassende weekendworkshop geleid door filmprofessionals

Beperkt aantal plaatsen, € 150

5 TOT 9 JULI GRIMBERGEN

Humbeeksesteenweg 184
02-251 63 65

Workshop pottendraaien met Winny Weerts

● 9.30 tot 16.00

6 EN 7 JULI DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6
Info: 09-269 17 40 (Amarant)

Kunst-kijken

● 10.00 tot 16.30, woensdag-namiddag bezoek aan MuHKA

ZATERDAG 5 JUNI WOLVERTEM

02-269 60 68 (Natuurpunt)
Vlinderwandeling in de Wolvertemse beemden

● Samenkomst om 14.00, parking sporthal 'De Sportschuur', Driesstraat

ZONDAG 6 JUNI GRIMBERGEN

02-270 35 43 (Natuurpunt)
Liermolenwandeling met thema 'water'

● Samenkomst om 14.30, 15.30 en 16.30 aan Liermolen, Rijkshoek

ZONDAG 6 JUNI GRIMBERGEN

02-270 35 43 (Natuurpunt)

Lintboswandeling met thema 'water'

● Samenkomst om 14.00 en 16.00, Liermolen, Rijkshoek

ZONDAG 6 JUNI TERVUREN

02-469 20 81 (Toerisme Tervuren)
School van Tervuren-wandeling
● Samenkomst om 14.00, Markt (VVV-kantoor)

ZONDAG 6 JUNI DILBEEK

02-569 27 28 (Natuurpunt Dilbeek)
Wandeling op de Taborberg
● Samenkomst om 14.00, parking Michielsheem

ZONDAG 13 JUNI ZELLIK

02-466 41 72 (Natuurpunt Asse)
Wandeling langs Droogveld en Bettegem
● Samenkomst om 14.00, Kerkplein Sint-Bavo

ZONDAG 20 JUNI DILBEEK

02-569 27 28 (Natuurpunt Dilbeek)
Landschapsverkenning in Itterbeek
● Samenkomst om 14.00, kapel Sint-Anna-Pede

ZATERDAG 5 JUNI STERREBEEK

Voetbalstadion KOVC
Tramlaan
Benefietvoetbalwedstrijd: FC Vanoudenhove tegen FC De Kampioenen, ten voordele van het kinderkankerfonds AZ Jette en Gasthuisberg
● 13.00

ZONDAG 6 JUNI SINT-GENESIUS-RODE

02-381 21 25 (Cindy Van Dijk)

Sportpromotiedag: initiaties en demonstraties van verschillende sporten zoals badminton, basket, fietsen, jiu-jitsu; in en rond de sporthal Wauterbos en het zwembad.
Fietstochten vanaf de ochtend
● Andere sporten van 13.30-18.00

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

LICHTE MUZIEK

Muzikale flirt

Hoewel Johan Schatteman en Myriam Couvreur in het dagelijks leven niet langer een stel zijn, zingen ze op het podium nog steeds hun bekende romantische duetten. Toen ze elkaar acht jaar geleden tijdens een operetteconcert in Tielt leerden kennen waren de Spaanse tenor José Carreras en de Britse sopraan Sarah Brightman hun grote voorbeelden. Tijdens de Soundmix-show probeerden ze deze gerenommeerde

Johan Schatteman en Myriam Couvreur

vocalisten te evenaren. Hun versie van 'Amigos Para Siempre' was goed voor de publieksprijs. Spoedig volgden twee langspelers met evergreens, populaire aria's en musicalsongs van Andrew Lloyd Webber. De cd's 'Voice to voice' en 'Together

Forever' zorgden voor de grote doorbraak. Schatteman en Couvreur laten zich niet in een keurslijf persen; ze flirten met de meest diverse muziekstijlen. Uitbundige klassiekers als 'O Sole mio' en 'Tiritomba' worden afgewisseld met meer hedendaagse duetten. Na het weemoedige 'Con te partiro' dat ze van de blinde tenor Andrea Bocelli hebben geleend, schakelen ze over op Nederlandstalige meezingers. 'Daar in het kleine café aan de haven' en 'Op de purperen hei' klinken dank zij de forse orkestbegeleiding niet te zeemzoet.

Meise, De Muze van Meise, zaterdag 5 juni om 20u, ☎ Res. 02-268 61 74

FOTOTENTOONSTELLING

Wars van sensatie

Fotograaf Johan Buelens weigert geweldadige of provocerende foto's te exposeren omdat schokkende beelden volgens hem de aandacht afleiden van de innerlijke belevingswereld. Hij houdt zich liever bezig met het alledaagse in zijn onmiddellijke omgeving. Daar ontwaart hij onvermoede dingen, die je alleen opmerkt als je er voldoende tijd voor uittrekt. Serene onderwerpen nodigen ook de kijker uit tot onthaasting. Bovendien voelt hij er zich goed bij. Die heilzame invloed ontbreekt bij sensationele kiekjes, waarmee je maar even de aandacht gevangen houdt.

Met zijn 'Dies Irae' (dag van de gramschap) expo zal Johan Buelens zich zeker niet het ongenoegen van gezagsdragers noch van zijn collega's op de hals halen. De tentoonstelling is opgedragen aan Jan Arends. Deze antroposofische auteur worstelde ondanks zijn doorzettingsvermogen met veel psychische problemen. Kort voor zijn zelfmoord schreef hij het beruchte verhaal 'Keefman', waarin een psychiatrische patiënt zijn arts verwijt dat hij door hem vernederd wordt.

Wemmel, De Zandloper, van woensdag 9 juni tot maandag 28 juni. ☎ 02-460 73 24

BEIAARDMUZIEK

Grimbergen laat de klokken luiden

De derde zondag van juni is uitgeroepen tot de dag van de beiaard. In heel Vlaanderen worden dan carillonconcerten georganiseerd. In Grimbergen zijn

naast de beiaardiers ook andere muzikensembles te gast. De happening start 's middags al met een sfeervol aperitiefconcert van de Ware Vrienden. Wie aan de 'walking barbecue' op de parking aan het Gemeentehuis wil deelnemen, moet vooraf inschrijven. De omliggende restaurants serveren voor de gelegenheid een stijlvol beiaardmenu. Ook het Koperensemble Romulduszonen klimt in de toren zodat de nieuwe composities van Maggy De Ridder tot in de wijde omtrek te horen zullen zijn. De leerlingen van de Gemeentelijke Muziekacademie bereiden enkele verrassende acts voor.

Folkliedhebbers komen aan hun trekken bij Zolotoj Plyos, een formatie die gespecialiseerd is in traditionele Russische liederen en dansjes, maar de muzikanten zijn ook bedreven in het beiaardspel. Huisbeiaardier Rien Aarssen bespeelt samen met zijn Dendermondse collega Marc Van Boven de 49 klokken van de Norbertijnenabdij, die in de jaren zestig door een gespecialiseerde Nederlandse klokkengieterij werden vervaardigd en bekend staan om hun zwevingvrije akkoorden. Omdat het project wordt gesponsord door een koffiebedrijf en een biermerk hoeft niemand op deze langste dag van het jaar dorst te lijden.

Grimbergen, zondag 20 juni vanaf 12u30 tot 's avonds, parking Gemeentehuis. ☎ 02-263 03 43

Ludo Dosogne

Beiaardmuziek

Couleur Café blaast vijftiende kaarsje uit

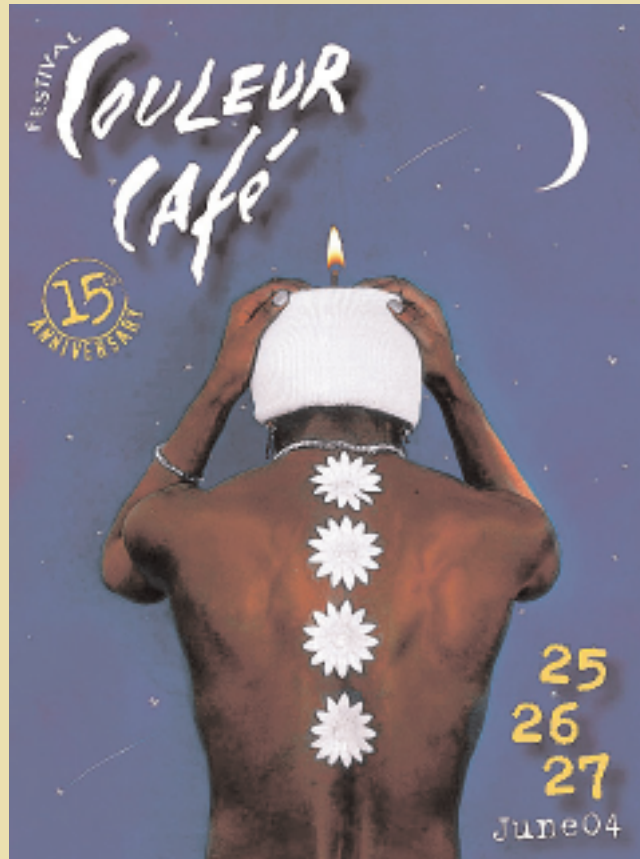
In 1990 startte Couleur Café in de Hallen van Schaarbeek als een bescheiden maar kleurrijk wereldmuziekfestival. Noodgedwongen werd uitgeweken naar een grotere locatie. Maar vijftien jaar later kan ook het domein van Thurn & Taxis de toeloop nauwelijks aan. Er worden tijdens het laatste weekend van juni meer dan tachtigduizend bezoekers verwacht. En als de trend zich doorzet komen die grotendeels in familieverband.

De concerten zijn gespreid over vier podia. Reggae vermengt zich met hip-hop en salsa, terwijl Arabische muziek flirt met Westerse rock en Indische raga's. Ook de Latino- en de 'mestizo'-formaties zijn ruim vertegenwoordigd. Technofreaks komen aan hun trekken in de danstent van Electroworld. Op het hoofdpodium worden onder meer Tryo, Roy Paci en de Fabulous Trobadors geprogrammeerd. Gemaskerde dansacrobaten uit Burkina Faso, 'mystieke' percussionisten en extravagante fanfares organiseren bonte parades tussen de eettentjes en het nagebouwde Afrikaanse dorp. De voormalige douanegebouwen worden sfeervol verlicht. Op zaterdagavond barst het traditionele vuurwerk los.

Vliegende pelikaan of futuristische bus

Performers en beeldende kunstenaars animeren de omgeving van het 'Cool Art Café', dat in een oude opslagruimte van het voormalige rangeerstation is gehuisvest. Ook internationaal gerenommeerde fotografen stellen daar hun werk tentoon. Nadat tijdens de vorige editie 'de aarde' centraal stond, is dit jaar 'reizen' het overkoepelend thema. De exposanten brengen een uitgebreide hommage aan de schrijvende cultreiziger Nicolas Bouvier, die ingebeeld, virtuele verplaatsingen even riskant vond als echte verkenningsstochten. De ideale reiziger dient zich volgens hem open te stellen voor onverwachte gebeurtenissen en ontmoetingen. Aan die voorwaarde voldoet de Franse fotograaf Laurent Monlau die door de Sahel trok alleszins. Zijn interesse gaat uit naar intrigerende woestijnlandschappen. Zijn Spaanse collega Juan Prieto omschrijft de beelden die hij maakte als schaduwen in de mist. Hij reisde te voet en te paard langs kleine wegjes

door Peru. Paolo Pellizzari bracht panoramische beelden mee uit India. Naast de foto's zijn er in het 'Cool Art Café' ook schilderwerken en installaties te bewonderen. Koelkasten, televisietoestellen en hifi-apparatuur domineren de schilderijen van de

Ghanese kunstenaar Philip Apagaya, die in zijn oeuvre de lelijkheid van de hedendaagse interieurs benadrukt. De Nederlander Teun Hocks pakt uit met gigantische doeken vol surrealistische tafereelen. De Franse landschapskunstenaar Fred Martin graaft een kuil. De voorwerpen die hij erin neerlegt, verwijzen naar de Tibetaanse dodencultus. De reismachine die door drie Belgische artiesten wordt neergepoot, kan de vorm aannemen van een vliegende pelikaan en een futuristische bus. Wie inscheept kent de bestemming niet. In de Brousse Studio kunnen Couleur-Café-bezoekers zich laten fotograferen in een kartonnen Afrikaans decor.

Ludo Dosogne

Brussel, Thurn & Taxis, vrijdag 25 en zaterdag 26 juni vanaf 18u. Op zondag 27 juni vanaf 's middags. Org. Zig Zag. Info 02-672 49 12 en www.couleurcafe.org

ZONDAG 6 JUNI

WEZEMBEEK-OPPEM

S.C. Sprint

Wielervedstrijd Elite zonder contract en Beloften

● Vertrek om 15.00 aan café Io Vivat, De Burburelaan 45

MAANDAG 7 JUNI

ZAVENTEM

Centrum 02-758 87 95

Jaarmarkt met veeprijskamp

● Vanaf 10.00

DINSDAG 8 JUNI

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira 02-269 12 80

Abdijstraat 22

Astroclub met Frank Deboosere

● Doorlopend van 7.00 tot 14.00

DINSDAG 8 JUNI

WEMMEL

Gemeenteschool

Winkel 56

Bloedinzameling Rode Kruis

● 18.00 tot 19.45

ZATERDAG 12 JUNI

DILBEEK

CC Westrand 02-520 77 30 (Sacha)

Kamerijklaan

Kookavond voor lesbiennes, homo's en bi's

● 18.00

ZONDAG 13 JUNI

KRAAINEM

St-Anthony's Parish

Oud-Strijderslaan 23-25

Familiëdag en fancy fair

● 13.00-19.00

ZONDAG 20 JUNI

OVERIJSE, HOEILAART, HULDENBERG

02-687 59 59 (CC Den Blank)

Gluren bij de burens: tussen torens van kerken en kastelen (historisch-toeristische fietstocht voorbij 18 monumenten in Overijse, Hoeilaart en Huldenberg, die eindigt met een klassiek concert aan het kasteel van Neerijse).

● De monumenten zijn toegankelijk van 10.00 tot 12.00 en van 13.00 tot 15.00 uur in Hoeilaart, tot 15.30 uur in Overijse en tot 16.00 uur in Huldenberg. Het slotconcert vindt plaats om 16.00

TWEDE KLEINKUNSTFESTIVAL IN OVERIJSE

Jonge beloftes en gevestigde waarden maken het mooie weer

Na het succes van het eerste Kleinkunstfestival, dat op de laatste zondag van juni 2002 onder het peterschap van Zjef Vanuytsel in Overijse werd georganiseerd, kon een tweede editie niet uitblijven. Vooral de Nederlandse hippielegende Armand en de nieuwe groep rond Klaas Delrue scoorden toen hoog bij het verzamelde publiek op het kerkplein. Voor de tweede editie dit jaar wordt uitgeweken naar het Park van Maleizen teneinde de geluidsoverlast voor de omwonenden tot een minimum te beperken.

Lenny en de Wespen, die zowel op het Leuvens Interfacultair Songfestival als bij de Nekka-wedstrijd in de prijzen vielen, bijten 's middags de spits af met luisterliedjes over droefgeestige prinsessen, gefrustreerde adolescenten en inhalige boeven. Hoewel het volop zomert, vertolken ze naast een bescheiden selectie uit hun cd 'Houtekiet' zeker hun aandoenlijke winterballade 'Kou van jou'. Nadien is het de beurt aan Man Man Man, een duo dat gevormd wordt door Walter Janssens en Bart Schollaert. Tijdens het recente Ieperse straattheaterfestival Gevleugelde Stad pakt deze acteurs-muzikanten uit met hun visuele act 'Op een bed van rozen'. Wat zij voor het Kleinkunstfestival in petto hebben, blijft een goed bewaard geheim. Amuze uit Tervuren wordt rond half vier op het podium verwacht met swingende en ingetogen songs. Thomas Lauwers schrijft de meeste teksten voor dit sextet, dat met 'Verlangen' en 'Volle Maan' bewees dat het een vleugje romantiek niet schuwt. Marcel Vanhilt stelt zijn groep Z voor met drummer Walter Mets, bassist Marco Rosso en gitarist Rik Aerts, voor insiders geen onbekende namen. In het gezelschap van de televisiepresentator ontpop-

pen ze zich als muziekzigeuners die een ode brengen aan de zwartgalligheid.

De Nieuwe Snaar houdt van ongewone instrumentencombinaties en bouwde een repertoire op waarin surrealistische gedachtesprongen schering en inslag zijn. Ondanks zijn overvolle agenda raakt het gezelschap nooit uitgezongen.

Frank Boeijen peilt naar de diepten van de ziel. Na een kwarteeuw podiumervaring is hij kritischer dan ooit. Zekerheden bestaan volgens hem niet, maar tegelijk verwoordt hij zijn verlangen naar geborgenheid. Geert Minten en Johan Vandendriessche nodigen het publiek tot slot uit om de liedjes die op een scherm worden geprojecteerd en door een groot orkest worden ondersteund, zoals op een zangfeest mee te zingen. Er wordt geput uit het oeuvre van Will Tura, Johan Verminden, Louis Neefs, Wim Decraene, de Kreuners en Clouseau.

Frank Boeijen

Ludo Dosogne

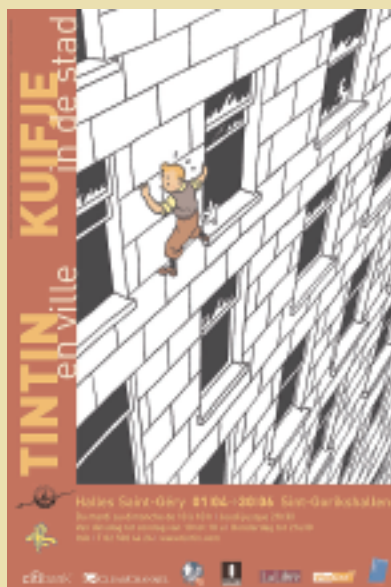
Overijse, zondag 26 juni. Om 10u kleinkunstwandeling. Om 13u Kleinkunstfestival. Vanaf 21u20 Massazang Overijse zingt uit volle borst.

📞 02-657 31 79 of www.kleinkunst.be

Kuifje als Brusselaar en wereldburger

Ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van stripheld Kuifje loopt in de Sint-Gorikshallen een theatrale tentoonstelling, waarin zijn relatie met de stad wordt belicht. Dat de rusteloze reporter een rasechte Brusselaar is, zal geen enkele stripliefhebber in twiifel trekken.

Het eerste beeldverhaal 'Kuifje in het land van de Sovjets' begint en eindigt aan het Noordstation. In latere verhalen dwaalt hij rond in de Marollen, op de Grote Markt en de Gulden Vlieslaan. Hij bezoekt het Afrikamuseum van Tervuren en spoedt zich in 'De geheimzinnigster' naar de Ukkelse sterrenwacht. Ook in de verzonnen steden treft hij gebouwen, die hem aan de Belgische hoofdstad herinneren. Het koninklijk paleis van Klow, dat Hergé in 'De scepter van Ottokar' tekende, lijkt helemaal op het Brusselse koninklijk paleis. Het tweede luik van de expositie focust op andere wereldsteden die Kuifje aandoet. In Chicago riskeert hij zijn leven als acrobatische geveltoerist op een wolkenkrabber. Geketend loopt hij door de drukke straten van Sjanghai. In New York wordt hij door een joelende mensenmassa als een held verwelkomd. Ook Moskou en New Delhi fungeren als decor voor spannende avonturen. Sommige stadsgezichten worden door Hergé slechts vluchtig geschetst, maar in veel gevallen kiest hij voor een realistische weergave van de plaatsen waar hij zijn held laat neerstrijken. Vaak baseerde hij zich op tijdschriftillustraties, foto's en andere documenten.

Nieuwe Hergé-ruimte

Metershoge uitvergrotingen van striptekeningen vormen de rode draad van de tentoonstelling. In de centrale ruimte is zelfs een pakketboot nagebouwd die verwijst naar Kuifjes zeereizen. Van een gevaarlijk steegje, dat een sleutelrol speelt in de 'Blauwe Lotus', werd een maquette vervaardigd. Van kasteel Molensloot en van het appartement dat Kuifje in de imaginaire Labradorstraat in de Marollen betreft, kunnen miniatuurversies worden bewonderd. Omdat Hergé niet altijd even consequent was, konden de expositieontwerpers zich veel vrijheden veroorloven. Ze typeren de stripheld als een wereldburger die zijn Brusselse 'roots' nooit heeft verloochend. Ook het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal opende zopas een nieuwe Hergé-ruimte, die wordt gedomineerd door een reconstructie van de voorgevel van kasteel Molensloot. Tevens wordt de nodige aandacht geschonken aan de vermommingen, de gelaatsuitdrukkingen en de bewegingen van de belangrijkste personages. Niet alleen Kuifje, maar ook de butler, de kapitein en Bobby hebben bij nader inzien Brusselse trekjes.

Ludo Dosogne

'Kuifje in de stad', Sint Gorikshallen, tot 30 juni. Van dinsdag tot zondag van 11 tot 18u. Info 02-348 45 13

Nieuwe Hergéruimte. Belgisch Centrum voor het Beeldverhaal, Zandstraat 20, Brussel. Dinsdag tot zondag van 10 tot 18u. Tel. 02-219 19 80

21, 22, 24, 25 EN 28 JUNI
TERVUREN EN OVERIJSE

Gordel voor scholen
02-209 46 50 (Blosa)

Avontuurlijk wandelparcours voor de allerkleinsten in de bossen van Tervuren, **fiets- en wandeltochten** van Overijse naar Tervuren voor de anderen

● **Tijdens de schooluren**

WOENSDAG 23 JUNI
MACHELEN

016-31 61 61 (Rode Kruis)

Bloedinzameling in eetzaal GISO
● **18.00-20.30**

DONDERDAG 24 JUNI
MACHELEN

016-31 61 61 (Rode Kruis)

Bloedinzameling in sociaal-cultureel centrum, Kosterstraat 2
● **18.00-20.30**

VRIJDAG 25 JUNI
GRIMBERGEN

Volksterrenwacht Mira 02-269 12 80
Abdijstraat 22

Astroclub met Frank Deboosere
● **19.30** stipt

VRIJDAG 25 JUNI
ZAVENTEM

Zaal 'Hof ter Meren' 0496-58 16 32
(Kaatsbalclub AB Zaventem)
Stationsstraat 103

Vijfsterren travestieshow
'Les Filles de Malines'
● **21.00**

VAN VRIJDAG 25 TOT
DINSDAG 29 JUNI
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Tweedehandsboekenmarkt
● **Vrijdag van 18.00 tot 22.00;**
zaterdag van 9.00 tot 22.00;
zondag van 10.00 tot 18.00;
maandag van 14.00 tot 20.00 en
dinsdag van 14.00 tot 20.00

ZATERDAG 26 JUNI
OVERIJSE

BKO.Kunstschool 02-687 57 37
Brusselsesteenweg 145

Kunstfeest en
tentoonstelling
● **10.00 tot 18.00**

ZONDAG 27 JUNI
HOEILAART

Felix Sohiecentrum
02-657 51 50 (Notenboom)

Tweedehandsboekenmarkt
● **10.00-19.00**

ZONDAG 27 JUNI
STERREBEEK

Domein van mevrouw de Selliers de
Moranville
Zavelstraat 2

Parkfeesten: vrij bezoek aan het
domein, cultuurbeurs, bar, barbecue,
springkasteel, tentoonstellingen, optredens
en geleide wandelingen
● **Gratis toegang van 10.00 tot**
20.00

VRIJDAG 2 TOT
MAANDAG 5 JULI
GRIMBERGEN

Humbeek Sas Events vzw
02-269 17 08
(André Lombaerts)

Kerkstraat 232
Kanaalfeesten: evenement in het
teken van de amfibievoertuigen, met ten-
toonstellingen, demonstraties, optredens,
straatanimatie, ambachten- en boeren-
markt
● **Doorlopend**

'Gluren bij de buren'

Een sprankelende cocktail van natuur, bouwkundig erfgoed en muziek

'Gluren bij de buren' is niet alleen de titel van een deugende film en een erotische televisiereeks. De term verwijst ook naar enkele themawandelingen die de deelnemers kennis laten maken met minder bekende pareltjes van ons bouwkundig erfgoed, met uitleg door gespecialiseerde gidsen. Een concert met hedendaagse klasieke muziek, uitgevoerd door een veelbelovend jong ensemble en een receptie met dranken en hapjes uit de streek rondt elke wandeltocht af. Omdat de initiatiefnemers zorgvuldig waken over de kwaliteit en de invulling van het concept, is het aantal ingediende projecten dit jaar veel beperkter dan bij de vorige vijf edities. Op zondag 6 juni vertrekt in Alseberg om 14u een wandeling aan het Koetsiershuis van het Rondendomein. De gidsen van Natuurpunt Beersel en van de streekvereniging Zenne en Zoniën verlenen hun medewerking. Het cellokwartet Sul Ponticello speelt in het amfiteater van het kasteel om 16 u enkele amusante en sfeervolle composities. De naam die Marijke Gonnissen, Jan Matthé, Noëlla Verjans en Hilde Vertommen voor hun kamermuziekensemble bedachten, zinspeelt op het bruggetje (ponticello) of de kam die bij strijkinstrumenten een onmisbare functie vervult. Naargelang de weersomstandigheden vindt de aansluitende receptie in het park of in de raadszaal van het kasteel plaats. De leerrijke tocht die De Blank in het kader van 'Gluren bij de Buren' twee weken later organiseert, is meer aangewezen voor fietsers dan voor voetgangers, want het parcours is 15 km lang. Deelnemers verza-

melen aan de kerk van Hoeilaart. Eén van de eerste belangrijke haltes is het kasteel Quirini. In Overijse wordt de laatgotische Sint-Martinuskerk bezocht en het Isquekasteel, dat ooit het feodale slot was van de heren van Witthem. Van het voormalige begijnhof Mariëndal, dat eveneens op de route ligt, resten alleen nog een 18de-eeuwse fontein en een kleine Mariakapel. Ook de kastelen van Huldenberg en Loonbeek worden aangedaan. In het slot van Neerijse treedt om 16u het accordeonduo 'Deux Accords Diront' op, dat met zijn zangerige melodieën aanleunt bij de Keltische traditie. 'Vooral de verscholen kastelen in particulier bezit, die uitzonderlijk hun poorten openen, zullen op veel belangstelling kunnen rekenen', voorspelt coördinator Ivo de Boeck. 'Over de kerken, gemeentehuizen en andere bezienswaardigheden op het traject valt echter evenveel te vertellen. Om de actieve recreant en de nieuwsgierige toerist ook later van dienst te zijn, is de route, die geïntegreerd wordt in het Provinciale Fietspadennetwerk, bewegwijzerd. Bovendien geven we een soort stafkaart uit met foto's en op de achterzijde een toelichting bij de monumenten en kastelen.'

Ludo Dosogne

🚲 **over het Alsebergse parcours op 6 juni bij CC De Meent. Tel. 02-380 23 85**

🚲 **over de fietstocht van Hoeilaart naar Neerijse op 20 juni bij CC Den Blank Tel. 02-687 59 59**

Nieuw boek over leven en werk van kunstschilder Felix De Boeck

Een goede zes maanden geleden staken de Vrienden van Felix De Boeck de koppen bij elkaar. Ze ontdekten dat het al bijna twintig jaar geleden was dat er nog eens een publicatie over hun geliefde kunstschilder verscheen en dat er bijgevolg in boekhandels en antiquariaten momenteel nauwelijks meer iets te vinden is over de beroemdste telg van Drogenbos. Voorzitter Raoul Maria de Puydt kroop vervolgens in zijn pen en met de hulp van verscheidene gedreven sympathisanten is op korte tijd de monografie 'Felix De Boeck' ontstaan, uitgegeven door de Stichting Kunstboek.

Het is een kijk-en-genietboek geworden, veel meer dan een leesboek. De Boecks werk staat van begin tot einde centraal en zo hoort het ook bij kunstboeken. De afgebeelde doeken zijn op groot formaat weergegeven zodat de heftige kleuren goed tot hun recht komen. Pagina na pagina blader je door het oeuvre van de schilder en ook zonder de bijhorende teksten te lezen, volg je hem probleemloos door elke evolutie en elk thema. Je staat stil bij de werken die je het meest intrigeren en je krijgt zin om te blijven bladeren. Felix De Boeck spreekt je rechtstreeks aan, op de manier die hij het best beheerst: met verf en penseel. Geen leesboek, dus. Wie een uitgebreide biografie van de schilder verwacht, is met deze monografie aan het verkeerde adres. Raoul Maria de Puydt heeft de tekst kort en beknopt gehouden. Hij bespreekt leven en werk in chronologische volgorde, zonder oeverloze uitwijdingen over theorie, interpretatie en biografische verbanden. Net genoeg uitleg om de honger van de De Boeck-leek te stillen en de weg te wijzen aan wie er meer over wil weten.

Vier periodes

Het oeuvre van Felix De Boeck wordt opgedeeld in vier periodes. In de eerste periode schakelde hij van de typische stillevens van een beëindiging over naar de ontwikkeling van een eigen stijl aan de hand van het impressionisme en vooral het fauvisme. Rond 1919 komt er een

fundamentele verandering in zijn stijl. Er breekt een abstracte periode aan waarin hij de geometrie naar zijn hand zet en combineert met symboliek en licht. Vervolgens raakt de schilder gefascineerd door zijn onmiddellijke omgeving: het land en de dieren rondom hem inspireren hem en staan uiteindelijk model voor de interpretatie van de volledige schepping in zijn Genesis-cyclus. Die fascinatie mondt uiteindelijk uit in belangstelling voor alles wat groeit. De bekendste werken uit die periode zijn ongetwijfeld de uitbeeldingen van het moederschap en de barennsnood. Op één gebied blijft de schilder echter altijd herkenbaar; met welke stijl en technieken hij ook experimenteert, steeds is er het prominente samenspel van kleuren, meestal heftig en indringend, dat de aandacht trekt en zijn werk uniek maakt.

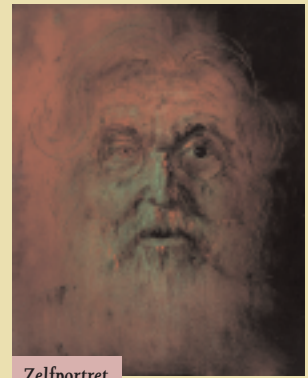
Verontwaardiging en trots

Het boek is samengesteld door een vereniging die zich 'Vrienden van Felix De Boeck' noemt. Die vriendschap wordt onverholen in de verf gezet. Als De Puydt exposities of personen aanhaalt die De Boeck en zijn werk niet de onvoorwaardelijke erkenning hebben gegeven die hij volgens de schrijver wel had moeten krijgen, lees je de verontwaardiging zo tussen de regels door. Bij gelegenheden waar De Boeck duidelijk wel op zijn waarde wordt geschat, wordt de trots daarover niet onder stoelen of banken gestoken.

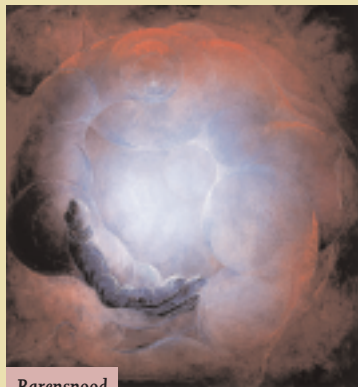
De monografie 'Felix De Boeck' is een boeiende introductie voor mensen die de schilder niet of onvoldoende kennen en een heerlijk hebbeding voor liefhebbers die thuis rustig willen genieten van het kleurenschaal dat de schilder ons heeft nagelaten. Met om en bij de 190 illustraties laat het boek op dat gebied absoluut niets aan de verbeelding over.

Ines Minten

Raoul Maria de Puydt, 'Felix De Boeck', Stichting Kunstboek, viertalige editie (Nederlands, Frans, Engels, Duits), € 59,90.

Zelfportret

Barennsnood

Coco Jr.

ZONDAG 4 JULI

MACHELEN

De Cockplein Diegem

02-254 12 36 (C. Marcellis)

Feest van de Vlaamse

Gemeenschap, met optredens van o.a. Coco Jr. en zijn Dubieuze Decibelgen

Vanaf 15.00

ZONDAG 4 JULI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Feest van de Vlaamse Gemeenschap, met o.a. een wandel-

tocht, kinderanimatie, een kaarttoernooi, een optreden van Arjaun en een barbecue

Vanaf 14.00

DINSDAG 6 JULI

BEERSEL

Kasteel van Beersel 02-305 41 47
Lotsestraat (Daniel Desmedt)

Dwars door Beersel: jogging voor verschillende leeftijdscategorieën.

19.15 (inschrijving in de tent vanaf 18.00 aan het kasteel)

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 juli tot 4 september 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 8 juni a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Overheid blijft niet aan de zijlijn staan

De subsidies die sportclubs krijgen van hun gemeentebesturen liggen met gemiddeld 479 euro per club aan de lage kant, zo blijkt uit een recent onderzoek van Bloso. Sommige gemeentebesturen in de Vlaamse rand rond Brussel geven zelfs helemaal niet thuis als het op centen aankomt. De provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse Gemeenschap via vzw 'de Rand' en natuurlijk ook Bloso bieden in dat geval soelaas.

Het wel en wee van een sportvereniging hangt in belangrijke mate af van externe factoren, waarbij vooral steun en goodwill van de gemeentelijke overheid een grote rol spelen. In dat opzicht hebben de Nederlandstalige sportclubs in de zes faciliteitengemeenten het niet onder de markt. Ze moeten opboksen tegen een door Franstaligen gedomineerd gemeentebestuur dat hen niet echt een warm hart toedraagt. Uitblijvende subsidies en/of het achterhouden van informatie van de Vlaamse overheid illustreren die vijandige houding. De Vlaamse Gemeenschap reikt deze verenigingen een helpende hand via de vzw 'de Rand' die sinds 1998 operationeel is.

Kirsten Saenen is stafmedewerkster Jeugd en Sport van vzw 'de Rand' en coördineert het beleid terzake. 'In elke faciliteitengemeente, behalve in Drogenbos, hebben we een zogenaamd sportoverleg op poten gezet voor Nederlandstalige sportclubs. Zij kunnen via die weg aanspraak maken op een basissubsidie en daarnaast ook geldelijke steun krijgen voor bepaalde activiteiten, zoals voor vorming en bijscholing, voor de huur van een zaal, voor promotie en voor specifieke projecten', legt ze uit. De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt de sportoverleggraden eveneens via een starttoelage, wat onder meer het geval is in Wemmel. 'In Drogenbos richtte de vzw 'de Rand' geen sportoverleg op omdat de meeste clubs er tweetalig zijn', vertelt de lokale stafmedewerker.

Sportondersteuningsbeleid wordt gewaardeerd

Van het sportondersteuningsbeleid van vzw 'de Rand' waarmee in 2002 werd gestart, werd door de clubs dankbaar gebruik gemaakt. Vorig jaar kregen negen projecten een subsidie en dit jaar zijn dat er al vijftien. Sinds vorig jaar traden ook vier stafmedewerkers Jeugd en Sport in dienst: eentje voor Linkebeek, een voor Kraainem en Wezembeek-Oppem, een voor Drogenbos en Sint-Genesius-Rode en een voor Wemmel. 'Die medewerkers zijn echt nodig om voeling te houden met de Nederlandstalige bevolking en om op eventuele problemen te kunnen inspelen', zegt Kirsten Saenen. 'Sportclubs in de faciliteitengemeenten kunnen lang niet altijd aanspraak maken op gemeentelijke ondersteuning. De stafmedewerkers fungeren als schakel tussen de clubs en de Vlaamse overheidsinstanties om informatie over subsidies en allerhande steunmaatregelen door te geven.' Een aantal sportclubs die via vzw 'de Rand' een graantje

De sporthal van Wezembeek-Oppem

kunnen meepikken, zien daarom niet af van allerhande extra activiteiten om geld in het laatje te krijgen, zo blijkt. Turnvereniging Kunst na Arbeid (KnA) in Kraainem bijvoorbeeld zamelt lege inktcassettes van printers in, waarvoor ze een vergoeding krijgt van de federatie. Toch behoren de Kraainemse sportclubs tot de weinige 'gelukkigen' in de faciliteitengemeenten met een door de gemeente erkende sportraad.

In trek bij anderstaligen

'In Wemmel maken de sportverenigingen weinig kans op gemeentelijke subsidies', zegt Saar Casteels, stafmedewerkster Jeugd en Sport in die gemeente. De clubs moeten het hier zien te rooien met de financiële steun van de vzw 'de Rand' en dat blijkt te lukken. 'Het sportoverleg telt zestien aangesloten verenigingen, de ene al wat bloeiender dan de andere. Sommige clubs zijn zelfs zo in trek dat actieve ledenwerving overbodig is.' Bij veel Wemmelse sportclubs zijn heel wat anderstaligen aangesloten. 'Daar is niets mis mee', vindt Saar Casteels. 'Het is zeker in een faciliteitengemeente niet de bedoeling anderstaligen te weigeren, zolang de werking maar in het Nederlands gebeurt.' Ook stafmedewerkster Monique Vanmierlo signaleert nogal wat anderstaligen in de Nederlandstalige clubs in Kraainem en Wezembeek-Oppem. 'Maar ze zijn niet met zoveel dat het een probleem stelt', zegt ze. Vrijwilligers vinden, daarentegen, is veel moeilijker. 'Je ziet altijd dezelfde mensen die meehelpen. Dat is echter overal zo, niet alleen bij ons. De clubs moeten daar zo snel mogelijk een mouw aan proberen te passen door nieuwe mensen te motiveren vóór de ietwat ouderen het voor bekeken houden. Vrijwilligers betalen voor hun prestaties vind ik geen goed idee. Je moet zoiets doen met hart en ziel of je bakt er niets van.'

Traineren in het gemeenschapscentrum

Sportverenigingen in de faciliteitengemeenten die op zoek zijn naar een zaal, kunnen daarvoor in een aantal gevallen

ook terecht bij de vzw 'de Rand'. In Linkebeek trainen drie van de vijf bij het sportoverleg aangesloten verenigingen in gemeenschapscentrum De Moelie. 'Het zijn vooral socio-culturele verenigingen met een sportwerking die dankbaar gebruik maken van de geboden infrastructuur, zoals KBG met petanque en turnen voor 50-plussers, de Gezinsbond met conditietraining en de KAV met turnen. Voor de echte sportverenigingen blijft het uitkijken naar een eigen, aangepaste zaal, want de polyvalente ruimte in De Moelie is eigenlijk een theaterzaal,' zegt Kirsten Saenen. Bij gebrek aan een gemeentelijke sporthal oefent de judoclub bijvoorbeeld noodgedwongen in de turnzaal van de school.

Sint-Genesius-Rode heeft wel een eigen sportzaal (Wauterbos), maar die is overbezet. 'De clubs snakken naar meer ruimte', zegt stafmedewerkster Cindy Van Dijk. 'Dat geldt zeker ook voor de petanqueclub. Vroeger kon die beschikken over vijftien binnenbanen, maar na een ruzie met de burens moest ze het veld ruimen. De gemeente legde weliswaar zeventien nieuwe banen aan, maar zonder elementaire voorzieningen zoals sanitair.'

Ook in de sporthal van Wemmel kunnen lang niet alle clubs terecht. Sommige moeten daardoor trainen in het plaatselijk gemeenschapscentrum De Zandloper en de zwemclub gebruikt het zwembad van het horeca- en sportinstituut. De gemeente heeft ook een tennisterrein en een voetbalveld, maar dat is evenmin genoeg om aan de vraag te voldoen. De sporthallen in Wezembeek-Oppem en Kraainem zijn al even druk bezet. In Kraainem pakt het gemeentebestuur binnenkort de buitenvelden van de tennisclub aan, zodat er een betere en uitgebreidere infrastructuur ter beschikking komt. Zowel in Kraainem als in Wezembeek-Oppem zijn de sportverenigingen vaak aangewezen op de gemeenschapscentra om een deel van hun activiteiten te laten plaatsvinden.

Vlaams karakter

Naast de steun aan sportclubs via vzw 'de Rand' subsidieert het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ook initiatieven die bijdragen tot het Vlaamse karakter van de rand. 'Dat kunnen dus ook sportinitiatieven zijn', verduidelijkt Jan De Bock, bij het Ministerie bevoegd voor de Coördinatie Vlaamse Rand. 'We gaan ervan uit dat als Nederlandstalige sportverenigingen in de faciliteitengemeenten een uitzonderlijke activiteit organiseren, ze daarvoor geen gemeentelijke subsidies krijgen. In de andere randgemeenten steunen we bijvoorbeeld de Druivenkoers in Overijse omdat die het Vlaamse karakter van de druivenstreek extra in de verf zet.'

Alles samen beschikt de Coördinatie Vlaamse Rand over een pot van 161.000 euro om culturele en sportieve initiatieven te helpen verwezenlijken. 'Voor sportieve evenementen krijgen we nog niet zoveel subsidieaanvragen', bekent De Bock, 'maar dat komt vooral omdat veel organisatoren niet weten dat ze daarvoor bij ons kunnen aankloppen. De Vlaamse Gemeenschap draagt ook haar steentje bij om topsportinitiatieven in onze regio mogelijk te maken. Ik denk daarbij aan de witloofveldrit, de Brabantse Pijl en de Vlaamse veldrit-trofee. Daarnaast is er nog de steun van Bloso, dat zorgt voor subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties en van de provinciale en gemeentelijke sportdiensten.'

FOTO: PASCAL VIGNERON

De stafmedewerkers Jeugd en Sport van vzw 'de Rand'

Provinciale regiowerking

Bij de provincie Vlaams-Brabant zitten ze evenmin stil als het erop aankomt de sport een duwtje in de rug te geven. Dat gebeurt onder meer via de provinciale regiowerking waarvan ook de rand de vruchten plukt. 'We organiseren kleuter- en senioren happenings, sportdagen voor gemeentepersoneel en specifieke informatieavonden voor clubs. Via de regiowerking kunnen ook zogenaamde contracten voor jeugdsport worden afgesloten die specifiek bedoeld zijn voor de faciliteitengemeenten. In Kraainem subsidiëren we bijvoorbeeld een sportweek, in Wemmel krijgt de zwemclub geld om een kamp te organiseren, en in Sint-Genesius-Rode steunen we een initiatieereeks zwemtechnieken', somt regio-coördinator Willem Vandenhoeck van de provincie Vlaams-Brabant op. 'Het is de bedoeling dat alles rond dat contract jeugdsport in het Nederlands gebeurt, maar dat verloopt niet in alle faciliteitengemeenten even vlot. Vandaar dat wij er als provincie in hun plaats voor zorgen.'

De regiowerking draait via een stelsel van gemengde financiering. 'De provincie legt 8.125 euro per regio op tafel en de betreffende gemeente doet daar één oude Belgische frank per inwoner bij. In Kraainem betaalt de sportraad dat, maar in Wezembeek-Oppem is nog maar pas een sportoverleg opgericht en dat heeft nog onvoldoende financiële middelen om hetzelfde te doen.'

Alle Vlaams-Brabantse gemeenten mogen ook bij de provincie aankloppen om een deel van hun kosten voor sportpromotie te verhalen, zoals de terugbetaling van de cheques voor de actie Vlaanderen Beweegt. De overheid doet dus zeker haar duits in het zakje om de sport te steunen, al is het voor de sportverenigingen niet altijd even duidelijk waar ze voor wat terecht kunnen.

An Van hamme

Sport in tight shoes: government comes off the sidelines

Dutch language sports clubs in the 6 facility municipalities are having a more difficult time than clubs elsewhere in Flanders because they cannot count on much goodwill from the French-language-dominated municipal executives. The Flemish Community and the province of Flemish-Brabant reach out a helping hand to these organisations via the non-profit making association 'de Rand'. This organisation focuses on what is referred to as sport consultation in the facility municipalities. Using this route the Dutch language sports clubs can get a basic subsidy and they can ask for support for diverse matters such as education, additional training and promotion. This supportive sport policy is highly valued by the clubs.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Ik lees deze anekdote bij auteur Geert Vanistendael, die ik onvoorwaardelijk vertrouw.

De Kroaten hebben ons dus de das omgedaan. Dit lijkt mij een misschien minder gebruikelijke, maar leuke benadering van Waterloo, en bij uitbreiding daarvan van het kleinere en Waalse broertje van de provincie Vlaams-Brabant, de provincie Waals-Brabant. Wij beginnen en eindigen bij Waterloo, omdat deze plaats in het buitenland de bekendheid geniet van Brussel en Brugge, en vaak in die volgorde door de zoveelste touringcar met Japanners wordt aangedaan.

Waals-Brabant is net als Vlaams-Brabant langgerekt, van Rebecq in het westen tot Hélécine (Op- en Neerheylissem) en Orp-Jauche in het oosten. Maar in tegenstelling tot Vlaams-Brabant wordt de eenheid van het gebied niet verstoord door de blinde vlek van Brussel, midden in die provincie. Je rijdt in Waals-Brabant keurig onder Brussel door, met het Zoniënwoud als een natuurlijke hinderpaal. Waals-Brabant oogt ook erg Waals, en alleen de gemeenten Rixensart en La Hulpe (Terhulpen) zijn meer op Brussel dan op Wallonië gericht. De nieuwe stad Louvain-la-Neuve is een twijfelgeval en oogt vooral op zondag – als de studenten weg zijn – erg lelijk. Ik vraag mij af hoe deze stad zonder ziel er over enkele tientallen jaren zal uitzien.

Nijvel is de historische hoofdstad van dit gedeelte van Wallonië, maar Waver werd de wettelijke en feitelijke hoofdstad. Dat is het gevolg van een afspraak tussen de twee keizers (althans in de politiek) van deze provincie: de liberaal Louis Michel, minister, en de socialist André Flahaut, minister. Waver is dan ook een nijver en zelfge-

Waterloo, of de triomf van de leugen

In de tijd van Napoleon bestonden de legers, zowel de Franse als de toenmalig Geallieerden, niet alleen uit dienstplichtigen, maar ook – en soms vooral – uit beroepssoldaten. Zo waren de Kroaten zeer berucht om hun vechtlust. Dat die traditie niet helemaal verloren ging, hebben ze tijdens en na de Tweede Wereldoorlog nog bewezen. Maar in de tijd van Napoleon hebben deze Kroaten zich niet alleen door hun vechtlust onderscheiden, maar evenzeer door het zeer smalle, handig ogende, zorgvuldig dichtgeknoopte sjaaltje dat ze rond de nek droegen en dat er heel wat comfortabeler uitzag dat de in die tijd gebruikelijke loodzware wollen of flanellen windsels. Met een verwijzing naar de bron werd deze 'cravatte' veel later het kenmerk van de keurige bureaucraat.

noegzaam stadje. Nijvel drumt samen rond de reusachtige Sinte-Gertrudisabdij, in de zevende eeuw opgericht door Ida, de grootmoeder van Karel de Grote. Dit is heilige grond, en men eet er tarte al djote, een zoute taart met kaas en snijbiet.

Links van Nijvel ligt de oude industriële Zennevallei, met de steengroeven van Quenast en het stervende staalbedrijf in Clabecq, op wegwijzers in

het naburige Lembeek nog keurig Klabbek gespeld. Deze zone leidt naar Charleroi en de Borinage. Rechts op de kaart sluit de streek rond Jodoigne aan bij de landbouwgebieden van Haspengouw. Jodoigne zelf is een verrassend oud stadje, met een stille, bijna geheel ommuurde hoofdplaats, aan de voet waarvan een nerveuze Grote Gete ingewikkelde bochten beschrijft.

In toeristische gidsen wordt veel meer van dit Waals-Brabants fraais beschreven, maar wij keren toch altijd terug naar het fascinerende Waterloo omdat in deze plaats de grootste geschiedenisvervalsing van de jongste eeuwen werd gepleegd. Wie Waterloo bezoekt, ontkomt niet aan de indruk dat de hele plaats gewijd is aan de nagedachtenis van de grote Napoleon, terwijl deze keizer in Waterloo het onderspit moest delven. De machtige leeuw die bovenop de perfect kegelvormige heuvel staat, waaronder kanonnen, wapentuig en misschien karkassen van paarden begraven liggen, wordt immers geacht bedreigend naar het zuiden te kijken, naar Frankrijk, vanwaar de vijand komt. Maar het wassenbeeldenmuseum en het enorme panoramische, geheel cirkelvormige schilderij – het grootste ter wereld, zo wordt gezegd – zijn geheel aan de glorie van Napoleon gewijd. De toeristische industrie gaat dezelfde toer op, zodat de vele Japanners met een foute indruk terug naar hun land worden gestuurd.

Daarom boeit dit Waterloo mij zo zeer. Want zelfs de slag werd niet in Waterloo geleverd, maar grotendeels op het grondgebied van Eigenbrakel. Waterloo is de triomf van de leugen. Maar een mooie leugen.

van huizen en tuinen

FOTO: S. TOERISTISCHE DIENST VAN TERVUREN

Wandeling door de continenten

In zekere zin is het arboretum van Tervuren een levend openluchtmuseum voor de biodiversiteit van de gematigde klimaatzones van onze planeet. Omdat voor elke geografische streek steeds een groot aantal bomen is aangeplant in plaats van één exemplaar per soort, oogt het domein heel natuurlijk en heeft een wandeling door de verzameling veel weg van een excursie door de bossen van het noordelijk halfrond.

In totaal zijn er in het arboretum 465 verschillende houtsoorten aangeplant, waarvan 155 coniferen of naaktzadigen en 310 loofbomen. Het gaat uitsluitend om botanische soorten die in de natuur voorkomen, dus geen cultuurvariëteiten die het resultaat zijn van allerlei kunstmatige kruisingen. Alleen al om die reden gaat het om een uiterst waardevolle collectie. Bovendien staat er een groot aantal zeldzame of wegens hun omvang zeer uitzonderlijke bomen. Het standaardwerk 'Bomen in België' telde ruim tien jaar geleden in Tervuren bijvoorbeeld meer dan 35 'kampioenen', dit zijn de dikste bomen van hun soort. Vooral de percelen met Noord-Amerikaanse coniferen van Tsuga, Abies, Sequoia en Calocedrus zijn indrukwekkend.

Geen naamplaatjes

Spijtig genoeg kan de Koninklijke Stichting die verantwoordelijk is voor het arboretum niet beschuldigd worden van overdreven interesse voor en dynamisme bij het beheer en de promotie van deze botanische schatkamer in de onmiddellijke omgeving van de Europese hoofdstad. Tot voor kort werd bijvoorbeeld geen enkele inspanning gedaan om het bestaan van dit arbo-

In Tervuren, aan de rand van het Zoniënwoud en in de onmiddellijke nabijheid van enkele alom bekende verkeersknooppunten zoals het Leonardkruispunt en de Welriekende Dreef, ligt een nauwelijks bekende dendrologische schatkamer: het Geografisch Arboretum van Tervuren. Zopas verscheen een wandelgids waardoor dit domein eindelijk een beetje ontsloten wordt voor een ruim publiek.

retum met zijn enorme rijke collecties bekend te maken. Er waren nergens naamplaatjes aangebracht en er was geen enkele brochure voor de bezoekers beschikbaar. Dat euvel werd zopas verholpen dankzij een initiatief van het Koninklijk Instituut voor het

Het arboretum van Tervuren telt meer dan 35 'kampioenen', dit zijn de dikste bomen van hun soort

Duurzame Beheer van de Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie (KINT) dat een viertalige wandelgids voor het arboretum liet samenstellen. Ook heeft KINT een brochure voor kinderen uitgewerkt waarin het arboretum op een speelse manier wordt verkend. Bovendien zijn in het arboretum zelf de bomen die karakteristiek zijn voor bepaalde bos- types eindelijk voorzien van een

plaatje met hun naam erop. Verder is het de bedoeling om op geregelde tijdstippen publieksgerichte activiteiten te organiseren.

Onherstelbare schade

Blijft het lamentabele beheer. Sinds meer dan 10 jaar worden er nog nauwelijks nieuwe bomen aangeplant, diverse boomgroepen zijn aan verjonging toe of moeten dringend worden uitgedund om de bomen meer ruimte te geven, sommige collecties moeten worden aangevuld of uitgezuiverd... Met slechts vier arbeiders die naast het arboretum ook nog eens 300 hectaren bos moeten onderhouden, dreigt het bomenbestand in de komende jaren onherstelbare schade op te lopen.

Dat neemt niet weg dat het arboretum nog steeds uitzonderlijk mooi is. Zoals enkele jaren geleden in een boek over het Zoniënwoud werd aangestipt 'valt de wandelaar er, ongeacht het seizoen en zelfs als hij geheel onkundig is op het gebied van dendrologie, van de ene in de andere verrassing: zeer verschillende landschappen lopen hier in elkaar over en de grote grasvelden die de groepen scheiden geven vaak een prachtig uitzicht.'

Paul Geerts

INFO

Het arboretum is dagelijks vrij te bezoeken van zonsopgang tot zonsondergang. Reken voor een volledige wandeling minstens een halve dag. Info: 02-767 69 04.

De wandelgids over het Arboretum Tervuren werd uitgegeven door Les Editions De l'Octogone. Hij kost € 19,70 en is verkrijgbaar in de boekhandel en bij de Toeristische Dienst van Tervuren.

De straatnamen van Wezembeek-Oppem zijn een en al fauna en flora en de gemeente is een duiventil. 'Waar verhuiswagens af en aan rijden', schrijft de webmaster van de 'niet-officiële' site www.wezembeekoppem.be. Die Vlaamse webmaster houdt het zakelijk en informatief, maar meldt ook droogweg: 'Er is geen samenwerking met het gemeentebestuur.' Officieel is Wezembeek-Oppem immers in handen van de Union des Francophones, die een absolute meerderheid heeft in de gemeenteraad. Wie Wezembeek-Oppem zonder zure oprispingen wil verkennen, gaat dan ook liever niet op de politieke toer.

De adeldom van Wezembeek-Oppem

FOTO: E. AISTENS

Het domein van de familie de Grunne nu

Afgezien van de zes bruggen die het dorp plusminus aan elkaar houden, heeft Wezembeek-Oppem alles in tweevoud. Twee verkeersaders, de Ring rond Brussel en de Mechelsesteenweg die samen de gemeentegrens overschrijden, dan respectievelijk links en rechts afbuigen en de gemeente verbrokkelen. Twee parochiekerken, in Wezembeek het mooie Sint-Pieterskerkje op het rustige dorpsplein, in Oppem de neogotische kloosterkerk aan de drukke Mechelsesteenweg. (Ja, er is nog een derde parochiekerk, die van Sint-Jozef en Schoon Lucht, alias Bel Air, een vooral Franstalige wijk, maar die ligt op de politieke toer die ik niet opga.) Twee kastelen, dat van de familie de Burbure, oorspronkelijk poeder- en salpeterfabrikanten, en dat van de familie de Grunne, van oudsher edelen met hoge militaire graden. Graaf François de Hemricourt de

Grunne en gravin Marie-Anne de Montalembert verhuisden naar het kasteel van Oppem op het einde van de negentiende eeuw. In 1921 werd Xavier, de benjamin van hun negen kinderen, burgemeester van Wezembeek, wat betekende dat kasteelheer de Grunne de bestuurlijke fakkel overnam van kasteelheer de Burbure. Xavier de Grunne gaf zijn gemeente prompt de tweevoudige naam Wezembeek-Oppem en drukte er meteen zowel een christelijk-sociale als adellijke stempel op. Waarna de dynastie de Grunne – na Xavier zijn broer Eugène en diens zoon Baudouin – een driekwart eeuw lang aan het bewind bleef in Wezembeek-Oppem.

Familiegeschiedenis

Ik wandel glurend rond het familiale domein de Grunne met zijn verzorgde park en neobarokke kasteel. Dat blijkt

intussen grotendeels ingedeeld te zijn in verhuurde appartementen, terwijl de familie ook een koetshuis en nieuwbouw betreft, want de adel leeft tegenwoordig niet anders dan de welstellende burgerij en heeft dezelfde luxe geldzorgen.

De Grunne, de chique naam die aan de ingang van het domein gewoon op een betonnen postbus staat, klinkt in Wezembeek-Oppem vertrouwd, omdat de familie met de gemeente vergroeid is. Mij klinkt de naam behalve vertrouwd ook fataal in de oren, omdat een de Grunne een dramatische rol speelt in mijn familiegeschiedenis. De held daarin is mijn oom-pater Joseph Raskin, een verzetsstrijder die in 1943 door de nazi's werd onthoofd. Aan zijn wrede dood ging een Duitse calvarie vooraf waarvan de eerste statie zich afspeelde op 11 mei 1942, de dag waarop hij werd weggevoerd naar Duitsland nadat hij tien dagen gevangen had gezeten in de Brusselse gevangenis van Sint-Gillis. Daar had hij briefjes naar buiten gesmokkeld, waaronder eentje met het dringende verzoek via 'graaf de Grunne' om een koninklijke tussenkomst te vragen. Die graaf de Grunne heette Guillaume (en soms Willy), was ook een van de negen kinderen van graaf François en gravin Marie-Anne en dus een broer van de Wezembeekse burgemeesters Xavier en Eugène. Guillaume was diplomaat en had het gebracht tot grootmeester (en intimus, volgens roddels die ik hier opzieschuif) van de machtige koningin-moeder Elisabeth en hij behoorde tot de vaste hofhouding van de koninklijke familie. Toen die in mei 1940, tijdens de Duitse invasie van

Het domein in 1942

België, in het kasteel van Wijnendale bij Torhout verbleef, was Guillaume de Grunne van de partij. En toevallig kwam toen ook Joseph Raskin in de entourage van Leopold III terecht: hij was legeraalmoezenier van de troepen in Torhout en werd naar Wijnendale ontboden als mislezer en biechtvader. Zo maakte de pater kennis met de graaf en beleefden ze samen de Belgische capitulatie. ‘Ook graaf de Grunne weent’, schreef Raskin in zijn verslag van 27 en 28 mei 1940, en later schreef de

‘Mij klinkt de naam de Grunne behalve vertrouwd ook fataal in de oren, omdat een de Grunne een dramatische rol speelt in mijn familie-geschiedenis’

Grunne dat de naam van de pater hem herinnerde aan de capitulatie en de eerste aanvallen op de koning, ‘de zo glorieuze en tragische uren.’

Ook na de capitulatie en de terugkeer van de koninklijke familie naar het kasteel van Laken, verbleef Guillaume de Grunne aan het hof. Joseph Raskin woonde in het missiehuis van de paters van Scheut in Anderlecht. Hij hield contact met de Grunne, bezocht hem in Laken en hield hem zelfs op de hoogte van verzetsactiviteiten. Tot op 1 mei 1942 de Duitsers aanbelden aan het missiehuis van Scheut en de pater naar Sint-Gillis werd gebracht. Op 3 mei alarmeerde zijn zus graaf de Grunne met de mededeling dat haar broer was opgepakt en pas een

week later, op 11 mei, antwoordde de graaf haar dat hij enkele dagen afwezig was geweest en haar brief dan ook pas met enige vertraging aan koningin Elisabeth kon laten lezen. ‘Je crois pouvoir vous assurer que Sa Majesté consentira à intervenir en sa faveur dans toute la mesure du possible’, schreef de graaf over een eventuele tussenkomst ten voordele van de pater, en inderdaad, op 30 mei verzocht het hof de Duitse autoriteiten in België om de vrijlating van Joseph Raskin. Die interventie kwam hopeloos te laat: de pater was al drie weken eerder, op de dag zelf dat de graaf de alarmbrief beantwoordde, bei *Nacht und Nebel* verdwenen. Zo kwam het dat de naam de Grunne in de verhalen over onze familieheld weliswaar respectvol werd uitgesproken, maar altijd stond voor gemiste kans en adellijke traagheid.

Dorpsgeschiedenis

Daaraan denk ik in Wezembeek-Oppem, en denk ik a fortiori wanneer ik de naam Guillaume de Grunne tegenkom in een vergelijkbare plaatselijke oorlogsgeschiedenis, het boeiendste verhaal dat me over de gemeente wordt verteld.

De joods-Belgische gemeenschap bezat destijds aan de Mechelsesteenweg in Wezembeek-Oppem – dicht bij het Zoniënwoud – een tehuis voor ziekelijke kinderen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam het ruime gebouw goed van pas voor de opvang van joodse kinderen die achterbleven na de deportatie van hun ouders. Die kinderen waren weltevoren geen onderduikers en droegen de jodenster. Op vrijdag 30 oktober 1942 belden de Duitsers aan. De bewoners van het tehuis – 58 kinderen tussen 5 en 14 jaar, met hun joodse directrice en acht joodse begeleiders – moesten zich in een vrachtwagen hijsen die richting Mechelen vertrok, naar de Dossinkazerne, het Belgische vertrekpunt naar de concentratiekampen. Bij het vertrek in Wezembeek-Oppem werd de directrice eerst nog verplicht haar niet-joodse personeelsleden uit te betalen en weg te sturen, en van die gelegenheid maakte zij gebruik om werkvrouw Julia Dehaes het telefoonnummer van het Kinderwelzijn door te geven.

Julia Dehaes sloeg meteen alarm, en in de kettingreactie van telefoontjes die zij ontketende, rinkelde ook de telefoon van graaf Guillaume de Grunne. Hij werd dringend verzocht koningin

Elisabeth op de hoogte te brengen van het oppakken van de kinderen. Dat deed de graaf, waarna de koningin, onder wiens ‘hoge bescherming’ het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn stond, generaal Von Falkenhausen, de militaire bevelhebber van de bezettingsmacht in België, aansprak – ik veronderstel in het Duits, zowel haar als zijn moedertaal. Die koninklijke interventie lukte: Von Falkenhausen liet nog diezelfde vrijdag in de Dossinkazerne weten dat de 58 kinderen en hun begeleiders vrijgelaten moesten worden. En zo geschiedde, waarna de volgende dag meer kinderen naar Wezembeek terugkwamen dan er vertrokken waren, omdat de directrice en de begeleiders enkele kinderen extra uit de Dossinkazerne hadden buitengesmokkeld.

De joodse kinderen waren gered en overleefden ook de volgende oorlogsjaren, want bij de nieuwe poging om hen weg te voeren die in augustus 1944 werd ondernomen, werden de telefoontjes blijkbaar gegeven voordat de Duitsers in Wezembeek-Oppem aan de deur van het – dan lege – tehuis stonden.

Het home

Het voormalige joodse tehuis aan de Mechelsesteenweg 276 is niet beschermd, terwijl de kastelen van de families de Burbure en de Grunne dat wel zijn. Maar toch is het tehuis het meest indrukwekkende gebouw dat ik op mijn verkenningstocht in Wezembeek zie. Het heet tegenwoordig voluit Pensionnat Jules Lejeune, alias PJL, en is gedeeltelijk een opvangcentrum voor jongeren met familiale moeilijkheden. De voordeur is van glas en de sfeer is er open, al zijn de pensionnaires zo te zien geen katjes om zonder handschoenen aan te pakken. Mooi zo, denk ik: Wezembeek-Oppem heeft zich nog altijd over zorgenkinderen te ontfermen.

Brigitte Raskin

Met dank aan Marc Snoeck van het Gemeenschapscentrum De Kam in Wezembeek-Oppem voor zijn praktische hulp en aan Michel Spreutels, die nog extra informatie toevoegde aan wat hij over de geschiedenis van de gemeente, de familie de Grunne en het joodse tehuis schreef in ‘Uitgekamd’, het maandblad van De Kam.

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Studenten maken biokookboek

Om 12.50 uur begint de les van de zesde klas. Leerlingen en leraren weten dat RandKrant komt praten over het boek. Dit gesprek beschouwen ze als een onderdeel van hun eindwerk, want het is belangrijk hun bioboek ook onder de aandacht van het publiek te brengen. Uta Desomer-van Egmond, lerares Nederlands, legt uit dat het in feite een multidisciplinair eindwerk is – een 'geïntegreerde proef', of 'GIP' zoals ze op de school zeggen. Daarom is ook de leraar keukenpraktijk Patrick Caignau aanwezig.

Meer dan tofu

Caignau vertelt dat de leerlingen aanvankelijk niet zo enthousiast waren over het idee een biokookboek samen te stellen, omdat ze dachten dat het alleen om soja, tofu, quorn en dergelijke zou gaan, kortom 'alternatieve boel'. En hoe kun je daar nu gastronomisch mee koken? Maar ze leerden al gauw dat de keus in bioproducten heel groot is en dat het best lukt daarmee verfijnde gerechten op tafel te toveren. 'Toch is het aanbod van bioproducten nog altijd beperkter dan dat van de gewone producten', zegt leerling Michael Doms. 'Daar staat tegenover dat er bij die bioproducten dingen zitten die je in een gewoon kookboek niet aantreft, zoals wieren, bijvoorbeeld. Om het boek voor een groot publiek aantrekkelijk te houden, hebben we niet alleen met biologische ingrediënten gewerkt, maar ook met andere producten.' De leraar keukenpraktijk: 'We wilden beslist gastronomisch werken en dat is nogal moeilijk zonder vis en schaaldieren te gebruiken.' Om die reden kreeg het

Vijftien laatstejaarsstudenten uit de richting Hotelmanagement van de Horeca- en Sportschool in Wommel hebben als eindwerk een kookboek gemaakt waarin uitsluitend met biologische en natuurlijke ingrediënten wordt gewerkt. De bekende uitgeverij Lannoo zag er muziek in en bleek bereid het op 2500 exemplaren uit te geven. We gingen praten met de betrokken leerlingen en leraren.

kookboek dan ook de eerlijke titel 'Natuurlijk! Bio!' en prijkt er op de

'Om het kookboek voor het publiek aantrekkelijk te houden hebben we naast biologische producten ook gewerkt met natuurlijke ingrediënten zoals vis en schaaldieren'

omslag een gerecht met schaaldieren. Zo wordt duidelijk verwezen naar én bioproducten én natuurlijke producten.

Tips en weetjes

De recepten zijn niet door de leerlingen ontwikkeld, maar door de leraar keukenpraktijk. Zelf recepten samenstellen is in dit stadium nog te hoog gegrepen voor de leerlingen. Wat ze

wel hebben moeten doen, was het bijeenzoeken van informatie over de bioproducten. Zo zul je bij de recepten 'nuttige tips en leuke weetjes' over die producten aantreffen. Neem het volgende recept in de rubriek 'hapjes en voorgerechten': 'gerookte forelmousse met mierikswortel en pompernikkel'. Daarbij wordt in een kadertje uitgelegd dat pompernikkel donker roggebrood is. Over de agar-agar die tot de ingrediënten behoort, lezen we: 'Agar-agar is een bindmiddel dat gemaakt wordt van verschillende soorten zeewier. Dient voor het opstijven van vruchtensap en -puree. Vegetariërs gebruiken het als plantaardige vervanger van gelatine. Is verkrijgbaar in de vorm van poeder, vlokken, staafjes en draden.'

Buitenkans

Het eindwerk van laatstejaarsstudenten is meestal geen lang leven beschoren en verdwijnt doorgaans na vijf jaar in de papiercontainer. Het biokookboek zal wellicht een langere houdbaarheidsdatum hebben want de bekende uitgeverij Lannoo bleek bereid het boek op de markt te brengen – een buitenkansje dat de leerlingen zelfs in hun stoutste dromen nooit voor mogelijk hadden gehouden. Samen met de school zullen ze 1000 exemplaren van hun kookboek aan de man proberen te brengen, terwijl de resterende 1500 exemplaren via de boekhandel worden verkocht. Een heel bruikbaar en leerzaam kookboek met 60 aantrekkelijke recepten.

GVS

Natuurlijk! Bio! Creatief omspringen met typische bio-ingrediënten, Lannoo, € 17,50.

'Voel het bos'-parcours enthousiast onthaald

Blinden en slechtzienden op verkenning in het Zoniënwood

Aan de rand van het Vlaamse deel van het Zoniënwood liggen het bosmuseum Jan van Ruusbroec en het arboretum van Groenendaal. Je vindt er een bonte verzameling bomen en planten en heel veel informatie die je niet alleen kunt zien en lezen, maar die je moet voelen, ruiken, horen en proeven. Boswachter Dirk Raes en enkele van zijn collega's uit het museum hebben er een speciaal wandelparcours voor blinden en slechtzienden uitgezet.

De wandeling is precies 1,75 kilometer lang. Niet zo erg lang dus, maar als je stilstaat bij alles wat er te beleven valt, ben je toch al gauw twee uur onderweg. 'Een van onze gidsen heeft een blinde dochter. Hij is eigenlijk met het idee op de proppen gekomen,' legt boswachter Dirk Raes uit. Het voorstel viel bij alle collega's in goede aarde en vorig jaar september werd de kersverse voel-, proef- en luisterwandeling voor het eerst ingelopen. De organisatoren zijn erg tevreden over het resultaat en ook de deelnemers zelf reageren unaniem enthousiast.

Aanraken niet verboden

De wandeling begint in het bosmuseum. Op bepaalde punten zijn daar panelen met brailletekst toegevoegd, zodat blinde bezoekers zelf de uitleg kunnen lezen. Bijzonder trots is Raes op de speciale beestenhoek. Normaal gezien zijn museumstukken heilig en mag je er onder geen beding met je handen aanzitten. Dat maakt van museumbezoeken voor blinden en slechtzienden doorgaans een behoorlijk nutteloos tijdverdrijf. Het bosmuseum heeft dat probleem opgelost door een aantal opgezette dieren in de verzameling op te nemen die je wél mag aanraken. 'De bezoekers kunnen dan voelen wat het onderscheid is tussen pakweg een sperwer en een specht. Ze ontdekken het verschil in

bek en poten en krijgen een beeld van dieren die ze anders nooit van dichtbij kunnen leren kennen.' Na de rondgang door het museum leidt de wandeling naar buiten, over het aangepaste parcours. 'Er gaat altijd een begeleider mee – een gids van ons of iemand die de bezoekers zelf meebrengen. Het is niet de bedoeling dat ze er in hun eentje op uit trekken', zegt Dirk Raes. Onderweg staan er alweer panelen met informatie. Op een daarvan staat een enorme boom gegraveerd, met daarnaast in verhouding een menselijk figuurtje. 'Leg anders maar eens aan een blind kind uit hoe groot een boom van dertig meter is!' Vooral voelen en ruiken blijken een grote rol te spelen tijdens de wandeling. Je ontdekt hoe de stam van een den aanvoelt en wat het verschil is met bijvoorbeeld een beuk. Hier en daar staan bovendien speciale voelbakken waarin allerlei dennenappels zitten of een stuk hout waar eek-

hoorns aan geknabbeld hebben. Het bos opsnuiven kan onder meer bij de suikerberk. 'Als je daarvan een blaadje kneust, krijg je een geur die exact hetzelfde ruikt als reflexspray', zegt Dirk Raes. 'En in het najaar kun je de geur opsnuiven van de Japanse koekjesboom, die dan heel zoet ruikt, net of je voorbij een koekjesfabriek loopt.' Proeven van het bos gebeurt met behulp van vliersnoepjes of een glaasje retsina, dat doet denken aan de hars van de bomen. 'We laten tot slot ook voelen hoe koud een donker, dicht stuk bos kan zijn in vergelijking met één waar de zon door de bladeren valt.'

Ines Minten

29

Meer weten?

Surf naar de website van Natuurgroepering Zoniënwood www.ngz.be, tel. 02-657 30 23 of mail mattelaer.ronny@belgacom.net

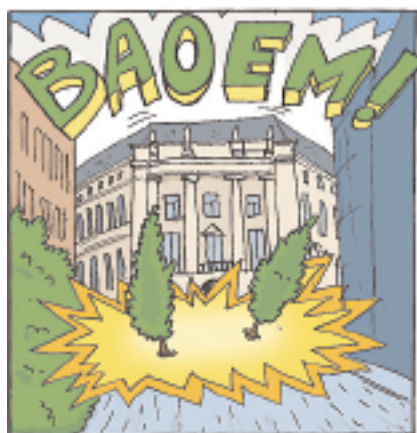
FOTO: PASCAL VIGNERON

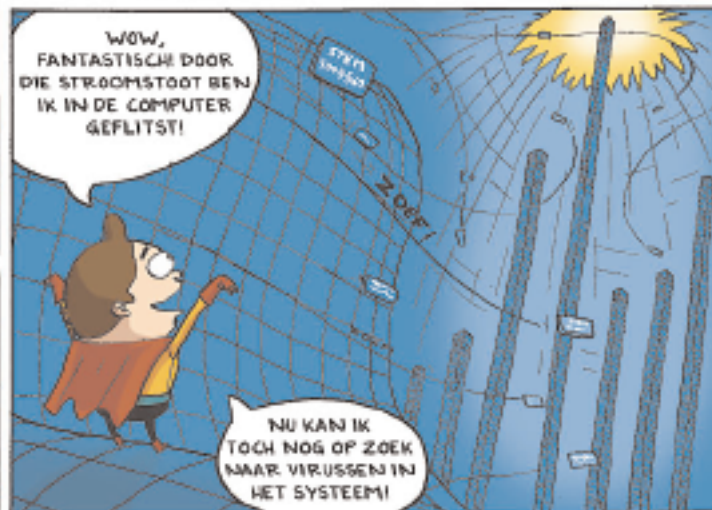

Aveugles et malvoyants en reconnaissance dans la Forêt de Soignes

Le garde-forestier Dirk Raes et quelques-uns de ses collègues du musée de la forêt Jan van Ruusbroec ont tracé dans la Forêt de Soignes un parcours de promenade spécial pour les aveugles et les malvoyants. La promenade s'étend sur 1,75 kilomètres seulement, mais si vous vous arrêtez devant tout ce qu'il y a à vivre, vous aurez vite fait de passer deux heures en route. L'itinéraire est jalonné de panneaux d'information en braille, de bacs dans lesquels sont disposées toutes sortes de pommes de pin ou d'un morceau de bois grignoté par les écureuils. Les aveugles pourront ainsi se faire une idée de la vie dans la forêt. Les promenades sont toujours accompagnées.

RANDMAN

‘Wie mijn geld wil, moet mijn taal spreken’, zei mijn Frans-Canadese grootvader altijd

Als student bij de luchtmacht vond de Vlaming Marcel Deferme zijn ware in de Canadese Irène Viau uit Manitoba (St.-Boniface). Het was vooral moeder Viau die het er moeilijk mee had dat haar dochter 48 jaar geleden naar België vertrok. Een verhaal dat voor Irène en Marcel begon als ‘An Officer and a Gentleman’, zoals hun oudste dochter Nicole het graag romantisch omschrijft.

Irène doet haar verhaal in vlot Nederlands, maar met haar man Marcel, een geboren Limburger, spreekt ze steevast Engels omdat dat nu eenmaal zo gegroeid is. ‘In Frans-Canada is het zo’n beetje als in Vlaanderen. Als je in een gezelschap aan het praten bent en er komt een Engelstalige bij, dan schakelt iedereen plots over op Engels. Ik leerde Marcel kennen toen hij als bui-

‘Als je in Frans-Canada in een gezelschap aan het praten bent en er komt een Engelstalige bij, dan schakelt iedereen plots over op Engels’

tenlandse gast logeerde in het huis van een vriendin die geen Frans sprak. Dat Vlamingen nogal vlug overschakelen op een andere taal, maakte het voor Irène toen ze hier kwam wonen niet altijd even gemakkelijk. ‘Ik moest uitdrukkelijk vragen om Nederlands tegen mij te spreken en om me te verbeteren als ik een fout maakte’, herinnert ze zich. ‘Ik ben opgegroeid met de Franse cultuur en wij hebben een zogenaamde ‘courtoisie élémentaire’: als je in een andere streek gaat wonen, leer je de streektaal. Ik begrijp jullie taalproblemen dus bijzonder goed. Mijn grootvader was een verwoed voorvechter van het behoud van de Franse taal in Canada. ‘Wil je mijn

FOTO: PASCAL VIGNERON

Irène Viau en Marcel Deferme

geld, dan moet je Frans spreken’, zei hij altijd. Ik was dezelfde overtuiging toegedaan.

Bloem

Irène kan er niet bij dat sommige anderstaligen die in Vlaamse gemeenten wonen geen moeite doen om Nederlands te spreken. ‘Desnoods maak je je toch verstaanbaar met handen en voeten, of niet soms?’ Dat moest ze zelf in het begin ook doen. ‘Toen ik in de kruidenierswinkel in Melsbroek naar ‘de la fleur’ vroeg, wat Frans-Canadees is voor ‘bloem’ (‘farine’), keek de verkoopster mij verbouwereerd aan, zodat ik wel moest aanwijzen wat ik wilde hebben.’

Wennen aan de tandarts

Ook aan onze dokters en tandartsen was het even wennen. ‘In Canada is het de gewoonte elke zes maanden op controle te gaan bij de tandarts. Alvo-rens met de behandeling te beginnen, legt die gedetailleerd uit wat hij gaat

doen in je mond. Ik ben dan ook nooit bang geweest om mijn tanden te laten nakijken. Dat was wel even anders toen ik in de rand voor het eerst naar de tandarts ging. Die man was zo’n bruint dat ik het bijna op een lopen heb gezet.’

Kind van twee continenten

Na al die tijd blijft het Irène opvallen hoe verschillend het er bij feestelijkheden aan toe gaat in beide landen. ‘In België vieren ze meer gestructureerd feest, naar aanleiding van een communie of huwelijksjubileum. In Canada gaat het er veel losser aan toe. Hetzelfde op de werkvloer; daar zeg je ‘hi’ als je binnenkomt, terwijl je hier eerst iedereen een hand moet geven alvorens aan de slag te gaan.’ Na al die jaren voel ik me toch nog altijd heen en weer geslingerd tussen twee continenten; in België voel ik me thuis bij mijn familie, maar Canada blijf ik ook in mijn hart sluiten omdat daar mijn ‘roots’ liggen.’

An Van hamme

Frankokanadier und Flamen gar nicht so unähnlich

Die Kanadierin Irène Viau spricht mit ihrem flämischen Ehemann Marcel Deferme unbeeirrt Englisch. Das hat sich nun einmal so entwickelt. ‘Im französischsprachigen Teil Kanadas ist es ein wenig wie in Flandern. Wenn man sich in einer Gruppe unterhält und es kommt eine englischsprachige Person dazu, schaltet jeder sofort auf Englisch um.’ Dass auch Flamen ziemlich rasch in eine andere Sprache umschalten, machte es für Irène nicht leichter Niederländisch zu lernen, als sie vor 48 Jahren hierher umzog. Jetzt kann sie sich gewandt in unserer Sprache ausdrücken.